

GEMEENTE VELSEN

Voorjaarsnota Velsen 2026-2030

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Meerjarenperspectief	4
3. Visie en Koers	5
4 Financiële kaders	8
5 Ontwikkelingen per programma	12
Programma 1: Ondernemend en duurzaam Velsen.....	13
Programmadoelstelling	13
Raakvlak met visie, raadsprogramma, collegeprogramma	13
Toekomstige ontwikkelingen	13
Stand van zaken	16
Financiële ontwikkelingen per programma	16
Toelichting per categorie	16
Programma 2: Vitaal en sociaal Velsen	19
Programmadoelstelling	19
Raakvlak met visie, raadsprogramma, collegeprogramma	19
Toekomstige ontwikkelingen	19
Stand van zaken	22
Financiële ontwikkelingen per programma	28
Toelichting per categorie	28
Programma 3: Wonen en leven in Velsen	33
Programmadoelstelling	33
Raakvlak met visie, raadsprogramma, collegeprogramma	34
Toekomstige ontwikkelingen	34
Stand van zaken	36
Financiële ontwikkelingen per programma	39
Toelichting per categorie	39
Programma 4: Burger en bestuur	44
Programmadoelstelling	44
Raakvlak met visie, raadsprogramma, collegeprogramma	44
Toekomstige ontwikkelingen	44
Stand van zaken	47
Financiële ontwikkelingen per programma	48
Toelichting per categorie	49
Programma 5: Organisatie en financiën	53
Programmadoelstelling	53
Raakvlak met visie, raadsprogramma, collegeprogramma	53
Toekomstige ontwikkelingen	53
Stand van zaken	54
Financiële ontwikkelingen per programma	56
Toelichting per categorie	56
6. Investerings en projecten	62
6.1 Nieuwe investeringen	62
6.2 Gewijzigde Investerings	65
7. Reserves & Voorzieningen	68
Bijlage(n).....	71
Bijlage 1 Moties/Amendementen/Toezeggingen	71

1. Inleiding

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2026 - 2030 van gemeente Velsen. Een voorjaarsnota die gebaseerd is op een robuust financieel meerjarenbeleid, met een voorzichtig positieve doorkijk. Daar ben ik trots op. En met deze voorjaarsnota bieden wij u een goede basis om besluiten te nemen voor Velsen in dynamische, complexe en kwetsbare tijden in financieel opzicht. Met een nieuw kabinet dat keuzes maakt en ook een nieuwe gemeenteraad die voor keuzes komt te staan. Deze voorjaarsnota is daarom beleidsarm: het is aan de nieuwe raad om richting te geven aan de financiële toekomst van Velsen. In deze Voorjaarsnota vindt u dan ook uitsluitend voorstellen die voortvloeien uit wettelijke taken en verplichtingen en voorstellen die in mijn ogen nu absoluut noodzakelijk zijn voor de nabije toekomst. Nieuwe beleidskeuzes die de gemeenteraad gaat maken, zullen worden opgenomen in de begroting.

Daarnaast is in deze Voorjaarsnota onderscheid gemaakt tussen autonome en noodzakelijke ontwikkelingen.

Onder autonome ontwikkelingen verstaan wij mutaties die voortvloeien uit wettelijke verplichtingen, bestaande afspraken, prijs- en loonontwikkelingen of andere onvermijdelijke externe ontwikkelingen. Dit zijn ontwikkelingen waarop de gemeente beperkt invloed heeft.

Onder noodzakelijke ontwikkelingen verstaan wij voorstellen die niet direct wettelijk verplicht zijn, maar waarvan uitvoering wel noodzakelijk of verstandig wordt geacht om grotere risico's, hogere kosten of toekomstige knelpunten te voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan onderhoud of vervangingen die niet direct verplicht zijn, maar waarbij uitstel kan leiden tot grotere schade of hogere herstelkosten.

De Voorjaarsnota is opgesteld op basis van de nieuwe financiële verordening. Als gevolg hiervan kunnen verschuivingen die programma-overstijgend zijn zichtbaar worden binnen meerdere programma's. Hierdoor kunnen mutaties op verschillende plekken in de overzichten terugkomen.

2. Meerjarenperspectief

Saldo na Voorjaarsnota 2026-2030

De laatste keer dat het begrotingsaldo is vastgesteld door uw raad was de begroting 2026-2029. De septembercirculaire en decembercirculaire die ter informatie naar uw raad is gestuurd worden verwerkt in deze Voorjaarsnota 2026-2030.

Hieronder is weergegeven wat het effect is van de Voorjaarsnota 2026-2030 op het huidige meerjarenbeeld.

(bedragen x € 1.000)

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	2030
Saldo na Begroting 2026-2029	-1.626	-1.748	-1.208	640	640
September- & Decemercirculaire 2025	-311	-678	-766	-809	1.599
Saldo na Decemercirculaire 2025	-1.937	-2.426	-1.974	-169	2.239
<i>Mutaties Voorjaarsnota 2026-2030</i>	3.359	2.402	248	-971	-1.308
Saldo na Voorjaarsnota 2026-2030	1.422	-24	-1.726	-1.140	931

In het bovenstaande overzicht is te zien dat het saldo na de Voorjaarsnota 2026-2030 in 2026 en 2030 positief sluit. De jaren 2027, 2028 en 2029 laten echter nog een negatief saldo zien. Dit betekent dat er nog verdere stappen nodig zijn om het meerjarenperspectief volledig sluitend te krijgen, met name voor de jaren 2028 en 2029.

3. Visie en Koers

Van visie naar uitvoering

De langetermijnvisie van Velsen staat beschreven in de Visie op Velsen 2050 – Duurzaam Verbonden en de Omgevingsvisie 2040. Deze is de afgelopen jaar vastgesteld door de gemeenteraad. De vorige bestuursperiode werkte de gemeenteraad met een raadsakkoord en een raadsprogramma. De uitwerking daarvan stond in het college-uitvoeringsprogramma.

Sinds april is er een nieuwe gemeenteraad geïnstalleerd. Over de manier van samenwerken en collegevorming voor de komende bestuursperiode wordt nog gesproken. In afwachting van duidelijkheid hierover hebben wij ons voor nu gebaseerd op de bestaande kaders van uw raad.

Visie gemeenteraad

De visie van de gemeenteraad ligt vast in het Raadsakkoord gemeente Velsen.

Samenspel staat voor uw raad voorop:

‘De gemeenteraad van Velsen wil een integere raad zijn die rechtvaardig en open is. We maken op basis van gelijkwaardigheid een constructieve belangenafweging voor alle inwoners. We kijken naar onze onderlinge overeenkomsten en maken daar afspraken over. Onze onderlinge verschillen kunnen we benoemen en daar voeren we het politieke debat over, indien gewenst. We gaan respectvol met elkaar om en we zetten ons gezamenlijk in om verbinding tot stand te brengen in de samenleving.’

Raadsakkoord

In het Raadsakkoord 2022 - 2026 beschrijft de gemeenteraad hoe zij met elkaar, het college, de gemeente en met de samenleving gaat samenwerken. De samenwerking met de samenleving staat voorop. Om deze samenwerking te bereiken, gaat de gemeenteraad graag in gesprek met inwoners en andere belanghebbenden. Zo wil de gemeenteraad onder andere ruimte bieden aan initiatieven vanuit de samenleving.

Raadsprogramma

In het Raadsprogramma 2022 - 2026 staat hoe de gemeenteraad gezamenlijk de belangrijkste maatschappelijke thema's voor Velsen de komende jaren wil uitwerken. In een werkgroep met alle fracties is het raadsprogramma voorbereid. Elke fractie heeft invloed kunnen uitoefenen op het programma. Dit is anders dan in andere gemeenten waar alleen de partijen die de coalitie vormen een coalitieakkoord schrijven.

In het programma staan de maatschappelijke thema's waar de gemeenteraad de bestuursperiode mee aan de slag is. De gemeenteraad toetst jaarlijks het raadsprogramma aan de actualiteit. Deze beoordeling kan leiden tot een eventuele bijstelling.

De volgende 5 onderwerpen krijgen prioriteit van de gemeenteraad:

- Leefbaarheid
- Luchtkwaliteit
- Wonen en woningbouw
- Duurzaamheid
- Participatie en democratische kwaliteit

Koers college

Het college van burgemeester en wethouder voert de plannen van de gemeenteraad uit en neemt de besluiten die daarbij nodig zijn. Zij krijgen daarbij ondersteuning van de gemeentesecretaris en de ambtenaren van alle (staf)afdelingen van de gemeente Velsen.

Het college heeft in het College-uitvoeringsprogramma Werken aan het Velsen van morgen 2022 - 2026 vastgelegd op welke wijze zij invulling wil geven aan de opgaven van het raadsprogramma.

Werken aan het Velsen van morgen met lef en bezieling

'Wij geloven in een gemeentebestuur dat de problemen van deze tijd aanpakt. In één oogopslag ziet u hier wat we hiervoor in de collegeperiode 2022 – 2026 gaan doen. Zo geven we invulling aan het raadsprogramma. Dat doen we vanuit onze waarden perspectief, daadkracht, lef en inlevingsvermogen.'

De ambitie is verdeeld over 5 verschillende thema's:

1. Veilig, schoon en leefbaar

We willen dat iedere Velsenaar zich prettig voelt op straat, in de wijken, in parken, enzovoort. Zodat je graag naar buiten gaat. We werken aan acties die de openbare ruimte groener maken. Die de lucht schoner maken. We werken aan gezondheid en veerkracht in alle wijken. Zodat je je als inwoner en bezoeker veilig en vertrouwd voelt.

2. Zorg, welzijn en welvaart

Iedereen in Velsen verdient kansen om het maximale uit het leven te halen. Lukt je dat niet alleen, dan is er hulp. Dat geldt voor de 70.000 inwoners van nu, jong en oud. En voor nieuwe Velsenaren: statushouders en vluchtelingen. Voorkomen van armoede is een speerpunt. Net als goed onderwijs voor iedereen. Dit is de sleutel naar een duurzame economie in de toekomst, met de groenste industrie-zone, offshore windenergie en Techport als verbindende schakel.

3. Duurzaam wonen en mobiliteit

Een woning voor iedereen, dat zou gewoon moeten zijn. Omdat dit niet zo is, moeten we keihard aan de slag. Met slimme oplossingen die leiden tot meer woningen, passend bij het Velsen van nu en straks. Nieuwe woningen en bestaande woningen moeten duurzaam worden. Onder meer door van het gas af te gaan. We maken Velsen ook duurzamer door afval veel beter te scheiden en over te stappen op andere manieren van vervoer.

4. Sport, kunst en cultuur

Samenkomen en samen mooie dingen beleven, is van grote waarde. Sport, kunst en cultuur dragen hieraan bij. Dit moet voor iedereen toegankelijk zijn, iedereen moet mee kunnen doen. Het maakt ons slimmer, gezonder en meer verbonden met elkaar. Corona trok een zware wissel op de cultuursector. Om dit te herstellen, investeren we in de toekomst.

5. Vertrouwen, samenspel en dienstverlening

Samenleven is teamsport. Tegelijkertijd staat er druk op de samenleving en is er veel aan de hand. Het vertrouwen in de overheid is laag. Wij willen dat jij samen met de Velsenaren keren. Onder meer door inwoners goed te betrekken bij de grote uitdagingen die we samen voor elkaar willen krijgen. Om vertrouwen te krijgen, is het belangrijk dat we ons werk goed doen. Daarom gaan we onze eigen dienstverlening verder verbeteren. Altijd met de Velsenaren in ons hoofd en in ons hart.

4 Financiële kaders

In dit hoofdstuk lichten we de impact van indexeringen en circulaire vanuit het rijk op de meerjarenbegroting toe. Deze Voorjaarsnota is bijgewerkt met de verwachte prijsstijgingen (indexeringen) en de recente informatie over de ontwikkeling van de gemeentefondsuitkering. De verwachte ontwikkelingen voor de jaren 2026 tot en met 2030 zijn positief.

4.1 Indexering

Soort	Indexering	Bron
Loonkosten	4,20%	Loonvoet sector overheid uit CEP 2026 (12 maart 2026)
Materiële kosten	2,10%	Prijsindex materiële overheidsconsumptie (IMOC) uit CEP 2026 (12 maart 2026)
Mix (incl. Lokale Heffingen)	3,50%	1/3 IMOC & 2/3 Loonvoet sector overheid uit cep 2026 (12 maart 2026)
WMO/Jeugdzorg	3,19%	Voorcalculatie 2027 van NVZ (12 maart 2026)
Verbonden partijen	0,00%	Bestuurlijke afspraken/overeenkomsten

Aangezien de cao Gemeenten doorloopt tot en met 31 maart 2027, is voor de loonontwikkeling aangesloten bij de loonvoet sector overheid zoals opgenomen in het Centraal Economisch Plan (CEP).

De materiële kosten zijn geïndexeerd op basis van de IMOC-index uit het CEP 2026. Deze indexeringsmethodiek is overeenkomstig de systematiek die ook in voorgaande jaren is gehanteerd.

Voor diverse onderdelen waarbij geen sprake is van overwegend loon- of materiële kosten, is de mix-indexering toegepast. Dit percentage wordt tevens gehanteerd voor de indexering van de lokale heffingen. Voor lokale heffingen die gekoppeld zijn aan de kostendekkendheid, met name de afvalstoffenheffing en de rioolheffing, kan de uiteindelijke indexering hiervan afwijken. Dit is afhankelijk van het kostendeckingspercentage dat wordt vastgesteld bij de begroting 2027-2030, hierdoor kan het effect voordeliger of nadeliger zijn dan nu in de Voorjaarsnota is meegenomen, afhankelijk van de uitkomst van de kostendekkendheidsberekening en de uiteindelijke besluitvorming bij de begroting 2027-2030.

Voor de Wmo en Jeugdzorg is gebruikgemaakt van de voorcalculatie voor indexering zoals opgesteld door de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ). Deze berekening is, net als de overige indexeringen, gebaseerd op de uitgangspunten en ramingen uit het CEP.

De verbonden partijen zijn, waar van toepassing, afzonderlijk geïndexeerd. Hiervoor gelden specifieke afspraken en overeenkomsten, waardoor maatwerk per verbonden partij noodzakelijk is.

Effecten Indexeringen

Hieronder is weergegeven wat het effect van de indexering is, uitgesplitst in uitgaven en inkomsten.

bedragen x € 1.000

Effect indexering	2027	2028	2029	2030
Uitgaven	-6.380	-6.329	-6.307	-6.307
Inkomsten	2.020	2.038	2.026	2.026
Totaal	-4.360	-4.291	-4.281	-4.281

Het nadelige totale effect van de indexering wordt grotendeels gecompenseerd door de verwachte algemene uitkering. Daarom moeten de mutatie van de indexering en de mutatie van de algemene uitkering in samenhang worden beoordeeld.

4.2 Algemene uitkering

De financiële situatie van gemeenten is grotendeels afhankelijk van het gemeentefonds, dat wordt gefinancierd door het rijk. Jaarlijks worden er doorgaans drie circulaire uitgegeven, waarbij aanpassingen worden gemaakt op verschillende gebieden zoals accres, volumeontwikkeling en hoeveelheidsverschillen. Daarnaast vinden er wijzigingen plaats met betrekking tot taakmutaties, decentralisatie en integratie-uitkeringen.

De algemene uitkering uit het gemeentefonds stelt gemeenten in staat om een deel van hun uitgaven te bekostigen. Gemeenten hebben de vrijheid om zelf te bepalen waaraan ze dit geld besteden, maar ze moeten hierover verantwoording afleggen aan de gemeenteraad.

Elk jaar wordt de verdeling van het gemeentefonds geëvalueerd om ervoor te zorgen dat deze aansluit bij de ontwikkelingen van de kosten van een gemeente.

Financieel effect begroting

In het najaar is de raad geïnformeerd over de september- en decembercirculaire 2025. Deze circulaire zijn tot op heden nog niet verwerkt in de begroting. Dit gebeurt nu bij de Voorjaarsnota 2026-2030. Daarnaast wordt het nieuwe begrotingsjaar 2030 aan de meerjarenraming toegevoegd.

Een deel van het voordeel uit de septembercirculaire staat tegenover ingediende budgetaanvragen voor de taakmutaties, decentralisatie en integratie-uitkeringen. Deze zijn daarom in het overzicht van de algemene uitkering mutaties in mindering gebracht, zodat inzichtelijk blijft welk deel van de algemene uitkering daadwerkelijk ten gunste komt van de algemene middelen.

De Voorjaarsnota 2026 van het Rijk is op 27 maart 2026 verschenen. In vergelijking met de Voorjaarsnota 2025 bevat deze minder omvangrijke ontwikkelingen. De grootste ontwikkelingen bevinden zich in taakmutaties, decentralisatie en integratie-uitkeringen. Daarom is er nu uitsluitend een inschatting gemaakt van de accresontwikkeling.

De definitieve ontwikkeling van de algemene uitkering voor Velsen wordt gepresenteerd in de meicirculaire 2026, hierover wordt u geïnformeerd via een collegebericht. De financiële effecten worden verwerkt in de Begroting 2026-2030.

bedragen x € 1.000

	Huidig	Meerjarenperspectief			
Algemene Uitkering	2026	2027	2028	2029	2030
Septembercirculaire 2025	2.492	-106	-561	-605	2.062
Taakmutaties, IU & DU Septembercirculaire 2025	-2.914	-572	-205	-204	-464
Decembercirculaire 2025	-110	-	-	-	-
Voorjaarsnota Rijk 2026 (Accres)	-	3.894	3.651	3.538	3.511
Totaal	-531	3.216	2.885	2.729	5.110

4.3 Bezuinigingen

Er is toegezegd om in de P&C producten te rapporteren over de voortgang van de bezuinigingen. De bezuinigingen uit de voorjaarsnota 2025 zijn verwerkt. Verlaging van de lasten betekent dat het in mindering is gebracht op de budgetten. Verhogen van de inkomsten heeft geresulteerd in aanpassingen in de belastingtarieven. Doordat het is verwerkt in de budgetten gaat het mee met de reguliere sturing. Dit geldt voor het overgrote deel van de opgevoerde bezuinigingen. Uitzondering hierop zijn hieronder weergegeven.

Nr	Bezuiniging	Impact	2026	2027	2028	2029	2026
Vitaal en Sociaal velsen							
1	Inzetten toezichthouder WMO	Lager	82	82	82	82	82
2	Vereenvoudigen minimaregelingen	Lager	75	85	85	85	38
3	Efficiency Overlap sociaal domein	Lager	-50	-80	150	300	-
Burger en Bestuur							
4	Schrappen in raadsbudget	Middelhoog	10	10	10	10	PM
5	Taakstelling op griffie	Hoog	60	60	60	60	PM
Totaal			177	157	387	537	119

1. Inzetten toezichthouder WMO

Werving toezichthouder is gestart. Besparing verwacht per 2027, 2026 is niet haalbaar.

2. Vereenvoudigen minimaregelingen

Project gestart voor implementatie van deze maatregel. In 2026 kunnen we circa de helft van de besparing realiseren (huiswerkbegeleiding). Per 2027 het gehele bedrag.

3. Efficiency Overlap sociaal domein

Tegelijk met deze opdracht, werken we aan een visie op onze basisvoorzieningen, zodat we een betere afweging kunnen maken wat we als gemeente wel en niet moeten bieden en op welke wijze. Beide trajecten hangen samen. Om hiervoor richting op te halen bij de raad, leggen we begin 2026 een startnotitie voor, waarna we in de loop van 2026 een nieuwe visie ter besluitvorming voorleggen. Voor wat betreft de efficiency overlap geldt dat de analyse op de huidige situatie en mogelijke andere inrichtingen in een gevorderd stadium is. Alvorens een keuze te maken dient de richting van de visie helder te zijn.

4. Schrappen in raadsbudget

Taakstelling is nog niet omgezet naar budgetten.

5. Taakstelling op griffie

Taakstelling is nog niet omgezet naar budgetten.

4.4 Risico's

Stelpost Jeugd

Het Rijk heeft aangekondigd dat gemeenten vanaf 2028 te maken krijgen met een structurele korting op de Rijksvergoeding voor de uitvoering van de jeugdzorg. Voor Velsen betekent dit een financieel nadeel van € 3,6 miljoen. Deze maatregel hangt samen met de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd.

Begin 2025 oordeelde de onafhankelijke deskundigencommissie echter dat de beoogde besparingen niet haalbaar zijn. In het rapport *Groeipijn* adviseerde de commissie daarom dringend om de hervormingsagenda voorlopig op PM te zetten en gemeenten te compenseren voor de stijgende kosten van de jeugdzorg. Het Rijk heeft dit advies slechts gedeeltelijk overgenomen: gemeenten zijn voor 50% gecompenseerd voor de tekorten over 2023 en 2024, maar er is geen structurele financiële ondersteuning toegezegd.

Wel is afgesproken dat de deskundigencommissie in 2027 opnieuw een uitgebreide analyse uitvoert van zowel de hervormingsagenda als de landelijke uitgaven voor jeugdzorg. Begin 2027 wordt een nieuw zwaarwegend advies verwacht. Ondertussen werkt het Rijk aan een aanpassing van de Wet op de jeugdzorg, met als doel duidelijker vast te leggen wanneer jongeren wél of geen recht hebben op jeugdhulp. De huidige wetgeving laat hiervoor te veel ruimte.

De gemeente Velsen stelt dit jaar een plan van aanpak op hoe om te gaan met de financiële onzekerheid rondom de Jeugdwet. In dit plan worden meerdere scenario's uitgewerkt, waaronder volledige, gedeeltelijke of geen rijkscompensatie. Onderdeel van het plan is ook de onderbesteding op programma sociaal domein (bij BUIG) en indien nodig maatregelen op andere beleidsterreinen.

Personele Overbrugging

Het werven en behouden van personeel is in de huidige arbeidsmarkt steeds lastiger. Het aanbod van kandidaten vermindert en de tijd tussen het vertrek van een medewerker en de komst van een nieuwe medewerker is daardoor langer. Deze ontwikkeling wordt veroorzaakt door structurele krapte op de arbeidsmarkt en ligt grotendeels buiten de directe beïnvloedingssfeer van de organisatie. Deze tijd wordt geregeld tijdelijk opgevuld met extern personeel. Daarnaast wordt bij langdurige ziekte van medewerkers op strategische posities personeel ingehuurd. Om de dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen te kunnen waarborgen is inhuur van tijdelijk personeel daardoor steeds noodzakelijker. De consequentie van minder inhuur is dat taken niet of pas op een later moment uitgevoerd worden, wat directe gevolgen heeft voor de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening. Gelet op het bovenstaande is sprake van een autonome ontwikkeling die voortvloeit uit externe arbeidsmarktomstandigheden.

Indien het Risico zich voordoet is het in de orde grote van € 750.000.

5 Ontwikkelingen per programma

Totale Financiële ontwikkelingen programma's

In dit hoofdstuk laten we programma de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen zien. De cijfers die hier getoond worden zijn de financiële gegevens die bij de budgetten van het programma horen. Reserve dotaties/onttrekken of voorzieningen vrijval/toevoeging worden hier niet vermeld. In het totaal overzicht van in hoofdstuk 2: meerjarenperspectief wordt aangegeven wat het totaal beeld is, incl de onttrekkingen aan de reserve en aanwending van de voorzieningen.

Voor ieder programma worden de voorstellen in verschillende categorieën aangegeven:

1. algemene uitkering: deel van algemene uitkering dat direct ten goede komt aan het betreffende programma.
2. autonome ontwikkelingen: onvermijdbare budget aanpassingen.
3. reserve mutaties: toevoegingen en/of vermindering van een budget waar als dekking een onttrekking aan de reserve / aanwending voorziening tegenover staat. De mutatie op de voorziening / reserve zelf staat in hoofdstuk 7.
4. ambtelijke wijziging buiten autorisatie niveau: neutrale wijzigingen bijvoorbeeld verhogen en verlagen van de lasten en baten, of het verschuiven van budgetten naar een ander taakveld.

Programma 1: Ondernemend en duurzaam Velsen

Programmadoelstelling

Velsen vindt ondernemerschap, duurzaamheid en gezondheid belangrijk. We willen een gemeenschap zijn waar mensen kunnen wonen, werken, ondernemen en ontspannen. Waar zij van de natuur genieten en gebruik kunnen maken van duurzame energie en transport. We willen zo verstandig mogelijk omgaan met de ruimte en het geld dat we hebben. Ons doel is zowel economische groei als welzijn bevorderen, waarbij we rekening houden met de grenzen van onze planeet. We willen trots kunnen zijn op Velsen. En het kunnen doorgeven aan toekomstige generaties.

Raakvlak met visie, raadsprogramma, collegeprogramma

Raakvlakken zijn er met:

- Visie op Velsen 2050 Duurzaam Verbonden
- Raadsprogramma 2022 - 2026, thema 8. Lokale economie en vestigingsklimaat en 10. Duurzaamheid
- College uitvoeringsprogramma 2022- 2026 2. Zorg, welzijn en welvaart en 3. Duurzaam wonen en mobiliteit
- Programma Schone Lucht Akkoord
- Programma NZKG
- Transitievisie Warmte
- Regionale Energie Strategie 1.0
- Programma IJmond Bereikbaar
- Lokaal Klimaat Akkoord

Toekomstige ontwikkelingen

Externe ontwikkelingen en trends

Programma Klimaat & Duurzaamheid

De SPUK CDOKE is per 2025 afgesloten. Uit deze periode resteert nog een bedrag van ongeveer € 2.280.000,- dat tot en met 31 december 2027 door de gemeente mag worden besteed aan personele uitgaven voor de uitvoering van klimaat en energiebeleid. Vanaf 2026 is de SPUK vervangen door een decentralisatie uitkering (tot en met 2030). Deze blijkt €171.222 hoger uit te vallen dan begroot. Deze zijn voor dit jaar en de komende jaren voorzien als middelen voor extra uitgaven aan diensten van derden. De resterende middelen uit de SPUK periode zijn hier bovenop verdeeld over de jaarschijven t/m 2029 met een piek in 2027. Hiermee wordt intensivering van de uitvoering van klimaat en energiebeleid bekostigd, ten behoeve van de doelen uit het programma klimaat en duurzaamheid 2025-2030. Over de inhoudelijke invulling wordt de raad geïnformeerd met de voortgangsrapportage van het programma Klimaat en Duurzaamheid. Om de verdeling over de jaarschijven mogelijk te maken zoals hier aangegeven, komt het college met een voorstel voor de vorming van een bestemmingsreserve naar de raad. Dit is ook noodzakelijk om het risico te voorkomen dat de middelen niet besteed worden.

Herijking financieringsstructuur Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) per 2027

Afgelopen jaar heeft ODIJ haar financieringsstructuur herijkt en het benodigde financiële volume per deelnemer bepaald om de opdracht, met oog voor toekomstige ontwikkelingen en met behoud van de kwaliteit van dienstverlening te blijven uitvoeren. De financieringsstructuur, de regels die daarbij horen, alsook het voorlopig financieel effect zijn beschreven in de Kadernota 2027.

Hoewel het totale omzetvolume stijgt met ca. 20%, neemt de bijdrage van gemeente Velsen per 2027 af. Bij de herijking van de financieringsstructuur is de ontstane scheefgroei rechtgetrokken en is de FTE-afname geactualiseerd. Bij deze actualisatie neemt het aantal toebedeelde FTE voor Velsen af. Hierdoor daalt de structurele bijdrage inclusief lopende projecten voor gemeente Velsen. Het voorlopig financieel effect is geraamd op een afname van ca. €217.000. Dit is een gunstig financieel effect voor gemeente Velsen. Over de bijdrage aan nieuwe projecten of plustaken neemt de raad een apart besluit.

De definitieve financiële uitwerking werkt ODIJ uit in haar begroting 2027. De uitwerking zal opgenomen worden in de Begroting 2027 van gemeente Velsen.

Beleidswijzigingen

Gebiedsinvesteringen Netten op Zee

Sinds de begroting is het beschikbare geld voor het Noordzeekanaalgebied verhoogd met een tweede tranche van €49 miljoen incl. BTW. Voor het NZKG levert dit een pakket van lokale verbeteringen en grotere regionale opgaven. Deze tranche omvat nieuwe projecten in Velsen (zoals inpassing reddingsbrigade, vergroening, klimaatmaatregelen en verduurzaming bedrijventerreinen) én regionaal belangrijke investeringen, zoals Stedelijke Vernieuwing IJmond, de tweede pont IJmond en de Energiehaven IJmond. Vanaf medio april 2026 kunnen projecten hun aanvragen indienen bij de provincie Noord Holland als kassier.

De financiële effecten zijn positief. De subsidie kan bovendien met terugwerkende kracht worden ingezet.

De risico's zitten vooral in planning, uitvoeringscapaciteit en mogelijke kostenstijgingen, zoals nu al zichtbaar bij de tweede pont. Door de kassiersrol van de provincie en de heldere realisatietermijn (uiterlijk 2037) blijft de beheersing overzichtelijk, maar vraagt het voortgangsmonitoring. Voor de meerjarenraming betekent de nieuwe tranche dat er geen extra gemeentelijk geld nodig is, maar wel dat projecten tijdig moeten worden voorbereid om de subsidie te benutten.

Concluderend is de uitbreiding financieel en organisatorisch verantwoord. Bijsturing is op dit moment niet nodig, behalve het blijven bewaken van kostenontwikkeling en uitvoerbaarheid per project.

Programma Gezonde Leefomgeving IJmond 2026-2030

Op 5 maart 2026 stelde de raad het Programma Gezonde Leefomgeving IJmond 2026-2030 vast. Het Programma Gezonde Leefomgeving IJmond 2026-2030 (hierna: PGL) is een samenwerking van de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen, ondersteund door de Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) en de GGD Kennemerland, vanuit de rol van gezondheidkundig adviseur. Het programma richt zich op verbetering van luchtkwaliteit en vermindering van geluid- en geurhinder in de IJmond.

Stand van zaken

Voortgang bestaande zaken

-

Behaalde resultaten

-

Knelpunten en uitdagingen

-

Financiële ontwikkelingen per programma

Programma	Huidig	Meerjarenperspectief			
Ondernemend en duurzaam Velsen	2026	2027	2028	2029	2030
Uitgangspunt Voorjaarsnota	-513	135	146	163	163
Autonome ontwikkelingen	-111	-67	-16	58	58
Algemene uitkeringen	-2.299	0	0	0	0
Reserve en voorzieningen mutaties	-90	0	0	0	0
Totaal	-3.013	68	130	220	220

Toelichting per categorie

Autonome ontwikkelingen

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
Aut: 09 Indexering Voorjaarsnota 2026-2030	0	31	58	58	58
Aut: 14 Bodemonderzoek Grote Hout	-40	0	0	0	0
Aut: 16 Toeristenbelasting	-251	-168	-74	0	0
Aut: 45 CDOKE middelen	200	70	0	0	0
Aut: 48 Klimaat akkoord bomen	-20	0	0	0	0
Totaal	-111	-67	-16	58	58

Aut: 09 Indexering Voorjaarsnota 2026-2030

Met deze mutatie wordt de indexering van diverse begrotingsbudgetten doorgevoerd, zie hiervoor het hoofdstuk "4. Financiële Kaders" voor een verdere toelichting.

Aut:
14 Bodemonderzoek Grote Hout

De gemeente heeft de zeekade en de binnenvaartkade Grote Hout in eigendom. De Raad heeft het college opdracht gegeven te onderzoeken of deze kades verkocht kunnen worden aan Zeehaven. Uit eerder onderzoek bleek dat vervreemding van de kades een overheidsopdracht is die in beginsel moet worden aanbesteed. Gezien het publieke karakter van de kades, kan hiervan worden afgeweken mits de exploitatie wordt overgelaten aan een partij die al publieke taken vervult. In 2025 werd nader onderzoek hiernaar afgerond. Momenteel worden belangrijke randvoorwaarden onderzocht, namelijk de indeling van de kades en de toegang tot de kades. Het uitvoeren van een bodemonderzoek is van groot belang om inzichtelijk te maken hoeveel het kost om de binnenvaartkade op te knappen. Om dit bodemonderzoek uit te voeren stellen we voor hiervoor om een bedrag van €40.000,- vrij te geven uit de reserve 'Reserve Grote Hout/binnenvaartkade'. (de raad moet het kunnen begrijpen). Dekking zal uit de bestemmingsreserve Grote Hout/binnenvaartkade komen.

Aut:
16 Toeristenbelasting

Bij de raming van de toeristenbelasting is voor het aantal overnachtende cruiseschippassagiers is in het verleden een onjuiste aanname gedaan. De toeristenbelasting geldt alleen voor de cruiseschepen en passagiers die blijven overnachten op het schip. Het geldt niet voor de passagiers die hier aankomen en dezelfde dag weer vertrekken. Deze bleken onterecht wel meegenomen in de raming. Dit is voor de komende jaren gecorrigeerd. We verwachten vanaf 2029 wel de meerjarenraming te halen. Het aantal hotels en short stay locaties is nog steeds groeiend (onder meer het Golfhotel Spaarnwoude). Er zit ook nog meer plannen in de pijplijn. We verwachten dat daarmee dat in 2029 de begrote opbrengst gerealiseerd gaat worden.

Aut:
45 CDOKE middelen

De SPUK CDOKE is per 2025 afgesloten. Uit deze periode resteert nog een bedrag van ongeveer € 2.280.000,- dat tot en met 31 december 2027 door de gemeente mag worden besteed aan personele uitgaven voor de uitvoering van klimaat en energiebeleid. Vanaf 2026 is de SPUK vervangen door een decentralisatie uitkering (tot en met 2030). Deze blijkt €171.222 hoger uit te vallen dan begroot. Deze zijn voor dit jaar en de komende jaren voorzien als middelen voor extra uitgaven aan diensten van derden. De resterende middelen uit de SPUK periode zijn hier bovenop verdeeld over de jaarschijven t/m 2029 met een piek in 2027. Hiermee wordt intensivering van de uitvoering van klimaat en energiebeleid bekostigd, ten behoeve van de doelen uit het programma klimaat en duurzaamheid 2025-2030. Over de inhoudelijke invulling wordt de raad geïnformeerd met de voortgangsrapportage van het programma Klimaat en Duurzaamheid. Om de verdeling over de jaarschijven mogelijk te maken zoals hier aangegeven, komt het college met een voorstel voor de vorming van een bestemmingsreserve naar de raad. Dit is ook noodzakelijk om het risico te voorkomen dat de middelen niet besteed worden.

Aut:
48 Klimaat akkoord bomen

Voor het efficiënt kunnen inzetten van dit budget gewenst om een deel over te hevelen naar milieubeheer.

Noodzakelijke ontwikkelingen

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030

Totaal

Reserve- en voorzieningenmutaties

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
Aut: 49 Rauwe loper & Citymarketing	-90	0	0	0	0
Totaal	-90	0	0	0	0

Aut: 49 Rauwe loper & Citymarketing

In de reserve Visie op Velsen City Marketing & Rauw aan Zee impuls is nog € 90.164 beschikbaar. Deze reserve is bedoeld om een aantal projecten vanuit het 'Masterplan De Rauwe Loper' mee te financieren en veel projecten zijn inmiddels afgerond. Echter hebben wij nog een offerte twv €67.960 voor het plaatsen van cortestalen welkomselementen, waarvoor wij afhankelijk zijn van dit Rauw aan Zee budget. Het restant willen we in 2026 gebruiken om andere projecten en initiatieven vanuit het Masterplan De Rauwe Loper een impuls te geven.

Algemene uitkeringen

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
AU: 02 Taakmutaties Septembercirculaire 2025	-2.299	0	0	0	0
Totaal	-2.299	0	0	0	0

AU: 02 Taakmutaties Septembercirculaire 2025

in deze mutatie worden de budget ophoging gedaan die tegenover de taakmutatie budgetten staan vanuit de algemene uitkering.

Ambtelijke wijzigingen buiten programmaniveau

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Baten					
Totaal					

Programma 2: Vitaal en sociaal Velsen

Programmadoelstelling

Thema Gezondheid

Gemeente Velsen bevordert - samen met haar partners, zoals de GGD - een gezond leven voor haar inwoners. Het gaat om het geheel van gezonde voeding, bewegen, mentale weerbaarheid, erbij horen, je thuis voelen en een groene omgeving. Samen met de andere gemeenten in IJmond en Zuid-Kennemerland werken we aan het Integraal Zorgakkoord. We werken aan een goede samenwerking tussen het sociaal en medisch domein.

Thema Jeugd en Onderwijs

De gemeente Velsen wil zoveel mogelijk voorkomen dat ingrijpende jeugdzorg nodig is. Daarom richt het beleid zich ook op preventie. Als het echt nodig is, is specialistische jeugdhulp beschikbaar. Regionaal werken gemeenten aan een nieuw stelsel waarbij nauwe samenwerking tussen jeugdhulpaanbieders moet leiden tot passende jeugdhulp met het geld dat beschikbaar is. Ook gaan we werken aan een betere aansluiting tussen jeugdhulp en onderwijs. Daarbij spelen de richtlijnen uit de landelijke Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming een rol.

Thema Zorg & Welzijn

Gemeente Velsen biedt zorg en ondersteuning aan kwetsbare inwoners zodat iedereen zo lang mogelijk mee kan doen in de samenleving. Inwoners van Velsen kunnen bij het sociaal wijkteam terecht met vragen over geldzaken en administratie, werk, gezondheid, wonen, vrijetijdsbesteding, sociale contacten of als ze iets willen betekenen voor hun wijk. De mensen van het sociaal wijkteam gaan met de inwoner in gesprek. Zij helpen bij lichte problemen en verwijzen door bij zware en ingewikkelde problemen. Bijvoorbeeld voor ondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Participatiewet of Jeugdwet.

Thema Arbeidsmarkt

Velsen maakt onderdeel uit van de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond. De gemeente werkt daar samen met werkgevers, onderwijsinstellingen en ketenpartners, zoals het UWV.

Thema Sport

Gemeente Velsen wil een vitale gemeente met gezonde inwoners zijn. Sporten en bewegen horen bij een gezonde leefstijl. In alle wijken in Velsen zijn diverse mogelijkheden op het gebied van bewegen en buiten- en binnensport. Gemeente Velsen ondersteunt kwetsbare inwoners zodat zij hier ook aan mee kunnen doen.

Raakvlak met visie, raadsprogramma, collegeprogramma

Toekomstige ontwikkelingen

Externe ontwikkelingen en trends

IZA en AZWA

Het Integraal Zorg Akkoord (IZA) is er om de zorg in de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. De focus ligt op preventie en gezondheid in plaats van ziekte en zorg. Het medisch domein en het sociaal domein werken daarom nauwer samen.

In 2025 verscheen het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) als een uitbreiding van het IZA. Het AZWA richt zich op meer en betere toegang tot zorg en ondersteuning voor iedereen. Ook het

tekort aan zorgmedewerkers is een aandachtspunt. Het sociaal domein en de publieke gezondheid krijgen in dit akkoord een belangrijkere en duidelijkere plek.

De belangrijkste afspraken voor gemeenten in het AZWA gaan over het realiseren van een aantal basisfunctionaliteiten en een daaraan gekoppelde basisinfrastructuur voor de transformatie van zorg naar gezondheid. Voorbeelden van basisfunctionaliteiten zijn: laagdrempelige steunpunten (LSP) voor inwoners met een ernstige psychiatrische aandoening (EPA), Verkennend gesprek als onderdeel van het Mentale gezondheidsnetwerken (MGN) en de ketenaanpakken Sociaal Verwijzen (Welzijn op recept), Valpreventie, overgewicht en obesitas volwassenen (GLI) en Kansrijke start. Ze zorgen voor een betere, meer integrale ondersteuning van inwoners en aandacht op preventie, zelfredzaamheid en gezond leven. Voor de uitvoering van de basisfunctionaliteiten ontvangen we vanaf 2027 geld.

Naast de basisfunctionaliteiten werkt Velsen mee aan het Digitaal Gezondheidscentrum (DGC). Dit is een samenwerking tussen het Rode Kruis Ziekenhuis, Huisartsen, Heliomare, Viva! Zorggroep en de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen. Vanuit het gedachtegoed positieve gezondheid ondersteunt het DGC inwoners met een chronische ziekte zodat zij meer grip krijgen op hun gezondheid. Er is aandacht voor thuismonitoring, ziektemanagement en preventie. Inwoners maken gebruik van een app voor thuismetingen (bloeddruk, hartslag), vragenlijsten, informatie en hebben contact met een verpleegkundig telecoach. Daarnaast start in het voorjaar van 2026 de pilot gezondheidsgesprekken. Daarin kunnen inwoners met een chronische ziekte met een welzijnscoach in gesprek over hun ervaren gezondheid en welzijn en over welke ondersteuning vanuit het sociaal domein kan helpen. De samenwerking tussen telecoaches uit het medisch domein en welzijnscoaches uit het sociaal domein is nieuw. Samen werken we aan de beweging van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag. Het DGC combineert digitale zorg waar het kan, met fysieke zorg waar het nodig is.

Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB)

In de gemeente Velsen bieden we verschillende taalactiviteiten aan inwoners om aan de slag te gaan met het vergroten van hun basisvaardigheden en het bevorderen van hun participatie aan de maatschappij. De financiering hiervoor komt vanuit de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB), via een SPUK en een decentrale uitkering. De gemeente Haarlem, in haar rol als centrumgemeente voor onze arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond, beheert deze gelden. Vanaf 2026 is er een bezuiniging van 10% doorgevoerd op SPUK WEB. Daarnaast heeft het Rijk het voornemen om de SPUK in 2029 om te zetten in een Bijzondere Fondsuitkering (bfu). In 2026 kunnen we de lopende taalactiviteiten dekken uit bestaande middelen. In 2027 en 2028 ontvangen we ook minder geld, door de SPUK-bezuiniging, dit proberen we aan te vullen vanuit de bestaande middelen. Op het moment dat de beschikbare middelen niet voldoende zijn, dan zijn aanpassingen in de uitvoering of omvang van de activiteiten noodzakelijk. De ketenpartners zijn hiervan op de hoogte.

Beleidswijzigingen

Wmo Maatwerk

We verwachten dat de vraag naar Wmo-ondersteuning hoog blijft. Ontwikkelingen als het abonnementstarief, de vergrijzing en het langer zelfstandig wonen beïnvloeden deze vraag. Binnen de Wmo was de wachttijd de afgelopen tijd helaas regelmatig langer dan de wettelijke termijn van 6 weken. We namen verschillende maatregelen om de wachttijd te verkorten, zoals tijdelijke inzet van extra personeel en het optimaliseren van werkprocessen. Helaas lukte het niet de wachttijd structureel terug te dringen. We schakelen daarom een onderzoeksbureau in dat een brede probleemanalyse uitvoert en mogelijke oplossingsscenario's onderzoekt. Dit onderzoek leidt mogelijk tot extra kosten binnen de Wmo.

Aanbesteding hulpmiddelen

In het najaar van 2026 start de aanbesteding hulpmiddelen omdat het huidige contract afloopt op 31 augustus 2027. Het onderzoeksbureau Aelmo ondersteunt bij deze aanbesteding. Zij hebben product- en marktkennis die nodig is om tot een goed resultaat van deze aanbesteding te komen. Het is nog niet bekend of de aanbesteding tot hogere kosten leidt.

Aanbesteding Sociaal Medisch Advisering

In het derde kwartaal 2026 start de aanbesteding Sociaal Medisch Advisering (SMA). SMA kan worden ingezet om te laten onderzoeken welke ondersteuning vanuit de Wmo nodig is als dit voor de consulent onvoldoende duidelijk is. Het huidige contract loopt af op 30 juni 2027.

Pilot scootmobielpool

De gemeente is verantwoordelijk voor de stalling van scootmobielen. Door nieuwe regels mogen scootmobielen niet in vluchtroutes staan. Er moeten brandveilige stallingen komen voor alle verstrekte scootmobielen. Om deze kosten de komende jaren te beperken startten we een proef voor een scootmobielpool. In een scootmobielpool staan 1 of meer scootmobielen die gedeeld worden door inwoners binnen een gebouw. De gemeente verstrekt in deze gebouwen niet meer aan iedere persoon een eigen scootmobiel. Het opzetten van een scootmobielpool kost geld, de raad stelde dit geld beschikbaar. De verwachting is dat we deze kosten terugverdienen omdat er minder scootmobielen nodig zijn en er minder stallingsproblemen zijn.

Extra ondersteuning energiearmoede

We kregen eind 2025 geld vanuit het rijk om de lokale aanpak van energiearmoede te versterken. Ook ontvingen we gegevens van inwoners die vorig jaar gebruikmaakten van het Tijdelijk Noodfonds Energie. Deze inwoners gaven aan open te staan voor hulp van de gemeente. We benaderen deze inwoners om ze ondersteuning op maat te bieden. Deze ondersteuning bestaat uit hulp bij betalingsachterstanden en energieadvies. Het doel is om financiële problemen eerder aan te pakken en het energieverbruik structureel te verminderen.

Ontwikkelen meedoenpakket

Eén van de speerpunten in de armoedevisie 2025-2029 is het versimpelen van de minimaregelingen. In 2027 voegen we de minimaregelingen samen tot één nieuwe regeling: het meedoenpakket. In 2026 bereiden we deze verandering voor en passen we de beleidsregels hierop aan. Ook willen we vanaf 2027 samenwerken met het Jeugdeducatiefonds. Dit financieren we uit de reserve Armoede- en Schuldenfonds. Het Jeugdeducatiefonds biedt extra financiering aan basisscholen om de ontwikkelingskansen voor kinderen te vergroten. In het najaar informeren we inwoners via een campagne, zodat zij weten wat er in 2027 verandert en waar zij recht op hebben.

Nieuwe sportvisie 2026 – 2031: Samen bewegen voor een vitaal Velsen

Begin 2026 stelde de raad de Sportvisie 2026-2031 vast. We gaan de sportvisie uitwerken in een uitvoeringsagenda. Een aantal opgaves hebben prioriteit en pakken we als eerst op. Zo gaan we werken aan een onderzoek hoe buitensportverenigingen groot onderhoud, verduurzaming, renovatie en/of nieuwbouw van hun opstallen beter kunnen verrichten/organiseren. Ook richten we ons op het vergroten van de vitaliteit van sportverenigingen en meer multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties.

Specifieke doelen voor komend jaar

Maatschappelijke visie en preventief werken

We bereiden in 2026 een nieuwe maatschappelijke visie voor, waarin we verschillende beleidsvelden met elkaar verbinden. Vertrekpunt is de versteviging en ondersteuning van (informele) netwerken en voorzieningen. We noemen dit de sociale basis. Dit stelsel staat onder druk door maatschappelijke trends zoals vergrijzing, individualisering en steeds meer druk op ondersteuning en medische zorg. Tegelijkertijd zijn er steeds minder middelen beschikbaar om dit op te vangen. Het is belangrijk om hier duidelijke keuzes in te maken.

De nadruk ligt op preventie: het voorkomen dat mensen in duurdere zorgtrajecten instromen en het bevorderen van een gezonde leefstijl. We willen de meerwaarde onderzoeken van preventieve activiteiten die we subsidiëren en samen met de uitvoeringspartners kijken in hoeverre we het goede doen en wat eventueel anders moet. Dit koppelen we aan de maatschappelijke visie.

Een belangrijk vraagstuk is hoe we op een zo efficiënt mogelijke manier kunnen samenwerken om onze ambities te bereiken en welke bekostiging daarbij past. Doorgaan op de huidige manier is op termijn niet houdbaar. We beseffen ook dat dit traject tijd nodig heeft om te kunnen realiseren. Daarom gaan we uit van eerst investeren om tot gewenste resultaten te kunnen komen.

Stand van zaken

Voortgang bestaande zaken

Thema Zorg en Welzijn

Sluis 751

Sluis 751 is een uniek multifunctioneel centrum aan de winkelstraat in IJmuiden. Het is een toegankelijke plek waar Velsenaren terecht kunnen met en zonder vraag, en waar maatschappelijke organisaties samenwerken om Velsenaren te ondersteunen naar behoefte en vermogen. Vanwege het succes verlengden we de pilot van Sluis 751 tot eind 2027. Op dit moment is er onvoldoende structurele dekking voor de kosten van Sluis 751. De tekorten betalen we in 2026 vanuit GALA-middelen. In 2027 betalen we het tekort vanuit AZWA of de reserve van Sociaal Domein.

Er zijn meerdere opties voor de toekomst van Sluis 751. In 2026 werken we de mogelijke scenario's voor de toekomst van Sluis 751 uit. In 2027 volgt de besluitvorming en de implementatie van het gekozen scenario.

Skaeve Huse

Door de toename van het aantal mensen dat (extreme) woonoverlast veroorzaakt en daardoor niet meer in een reguliere woonwijk kan wonen, startten we in Velsen in 2020 met Skaeve Huse. Het doel van Skaeve Huse is (extreme) woonoverlast in de reguliere woonwijken zoveel mogelijk op te lossen en de mensen die deze woonoverlast veroorzaken een laatste kans op een woning te bieden. Vanwege meerdere incidenten werd eind 2023 besloten Skaeve Huse tijdelijk op te schorten en te werken aan een doorontwikkeling. In 2026 organiseerden we klankbordgroepen om inwoners te informeren over het proces en mee te laten denken over het vervolg. De kosten voor de doorontwikkeling zijn € 91.000 in 2026. De structurele lasten voor Skaeve Huse zijn € 71.000. De verwachting is dat Skaeve Huse begin 2027 weer in gebruik genomen kan worden.

Contract voor schuldhulpverlening

De gemeente werkt samen met Kredietbank aan de uitvoering van de trajecten schuldhulpverlening. Het contract met Kredietbank loopt af per juni 2027. Medio 2026 startten we een aanbesteding, zodat we per juni 2027 een nieuw contract kunnen sluiten. In dit nieuwe contract maken we ook afspraken voor budgetcoaching voor statushouders en voor de trajecten NewFuture Velsen. Door inflatie en loonontwikkeling kunnen de tarieven hoger uitvallen.

Pilot Vroege Start Inburgering

Sinds de invoering van de Wet inburgering 2021 zijn gemeenten verantwoordelijk voor een zo vroeg mogelijke start van de inburgering. In de beleidsregels Inburgering gemeente Velsen (2022) staat dat de begeleiding start zodra statushouders zich in Velsen huisvest. De afstand tot de toenmalige AZC-locaties vormde destijds een praktische belemmering om eerder te beginnen. Door de komst van regionale AZC-locaties is afstand geen belemmering meer. Daarom zijn wij in 2025 een pilot Vroege Start Inburgering gestart en zetten we dit in 2026 voort. Bij bewezen succes willen we deze werkwijze structureel maken en gaan wij op zoek naar structurele financiering.

Wonen en zorg: woonzorgopgave aandachtsgroepen

In 2026 werken we aan de uitvoering van de lokale woonzorgvisie. In het uitvoeringsprogramma staan samenwerkingsafspraken binnen gemeentelijke domeinen en met externe partners. We zetten in op:

- Het realiseren van voldoende geschikte, betaalbare woningen en woonconcepten op de juiste plek voor de juiste aandachtsgroepen;
- Het adequaat inrichten van zorg en begeleiding bij zelfstandig wonen;
- De inrichting van zorgzame, inclusieve wijken;
- Het hebben van concrete uitgangspunten voor het huisvestingsprogramma en prestatieafspraken op het gebied van wonen en zorg, en huisvesting van aandachtsgroepen.

Start lokale toegang tot beschermd wonen

Sinds 1 januari 2025 voeren de regiogemeenten de toegang tot beschermd wonen zelf uit. Inwoners melden zich direct bij gemeente Velsen voor een aanvraag voor beschermd wonen. Voorheen deed centrumgemeente Haarlem dat voor ons. Het aantal meldingen is snel gestegen en was in 2025 ruim 4x hoger dan verwacht. Dit vraagt de komende jaren extra inzet van de consultants. Met Haarlem zoeken we naar oplossingen. Ook spraken we met Haarlem over mogelijk toekomstige lokale afhandeling van beschikkingen, bezwaren en facturen. We brengen de financiële gevolgen hiervan in 2026 in kaart.

Regionaal Actieplan Dakloosheid

Eind oktober 2025 tekenden de gemeenten, woningcorporaties en zorgaanbieders in de regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer een verklaring voor het uitbannen van dakloosheid. In 2026 startte Velsen met het project Wonen Eerst. Dit betekent dat we een omslag maken van maatschappelijke opvang (MO) naar een vaste woning. Wonen Eerst wil maatschappelijke opvang op een zo vroeg mogelijk moment voorkomen. Vroege doorstroming naar een woning betekent geen MO of een korte verblijfsduur. Daardoor zijn er naast de voordelen voor de inwoners, waarschijnlijk ook financiële besparingen.

In 2027 neemt gemeente Velsen deel aan een onderzoek om het werkelijke aantal dak- en thuislozen in kaart te brengen, inclusief de "verborgen" groep (ethos light telling). Op dit moment heeft de gemeente Velsen op grond van het samenvoegen van een aantal bronnen een indicatie van het aantal daklozen binnen Velsen. Door deze telling krijgen we hiervan een realistisch beeld.

Opvang Oekraïense ontheemden

Oekraïense ontheemden vallen momenteel onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) en de Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO). Dit houdt in dat ze een legaal verblijfsrecht hebben met directe toegang tot werk, opvang, medische zorg en onderwijs zonder dat zij een asielpprocedure hoeven te doorlopen. Per 4 maart 2027 loopt de RTB af. Oekraïense ontheemden stappen dan over op een driejarig transitiedocument. Voor de gemeente betekent dit een duidelijke verandering in de opgave. De focus verschuift van crisisopvang naar reguliere uitvoering. Het is de beleidsvisie van het Rijk dat ontheemden na afloop van de RTB overgaan naar de Participatiewet en gebruik kunnen maken van zorgvoorzieningen zoals de Wmo en Jeugdhulp. Ook moeten opvanglocaties waar mogelijk worden omgevormd naar reguliere woonruimte passend binnen de Huisvestingswet, waarbij ook wordt ingezet op doorstroming naar reguliere (huur)woningen.

Deze overgang vraagt extra inzet van de gemeente. Op het gebied van wonen is capaciteit nodig om locaties geschikt te maken voor reguliere verhuur. Binnen het sociaal domein is inzet nodig voor begeleiding naar werk en voor het behandelen van bijstands- en zorgaanvragen. Daarnaast is goede voorlichting belangrijk, zodat ontheemden weten waar zij terecht kunnen. Deze grote verandering brengt onzekerheid met zich mee voor de gemeentebegroting. We weten nog niet hoeveel geld we van het Rijk krijgen voor de uitvoering van deze nieuwe plannen en of dit toereikend is.

Inclusievisie en uitvoeringsagenda

In mei 2025 is de inclusievisie 'Iedereen doet mee' door de raad vastgesteld. De visie ontstond vanuit een bredere behoefte om naast het zijn van een regenbooggemeente aandacht te vragen voor thema's als uitsluiting en discriminatie, veiligheid van LHBTIQ+ en toegankelijkheid in brede zin. De gemeente Velsen vindt het belangrijk dat iedereen zich welkom en thuis voelt, en kan meedoen. We streven ernaar dat iedereen dit als vanzelfsprekend ziet en dat alle inwoners van Velsen zich onderdeel voelen van onze gemeenschap. Een inclusieve samenleving met wederzijds respect waarin we elkaar de ruimte geven voor eigen vrije keuzes. Om dit te kunnen realiseren stelden we een uitvoeringsagenda op waarin uiteen is gezet hoe de gemeente Velsen dit in samenwerking met verschillende partners wil bereiken.

Tot en met 2026 is er geld beschikbaar vanuit het Rijk voor het LHBTIQ+ beleid en de uitvoering als regenbooggemeente. Het is nog niet duidelijk welke gelden er vanuit het Rijk na 2026 beschikbaar zijn.

Thema arbeidsmarkt

Herontwerp re-integratiedienstverlening

De gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen werken aan een nieuwe aanpak voor de dienstverlening vanuit de Participatiewet. Het doel is inwoners die onder de Participatiewet vallen beter te ondersteunen en waar mogelijk naar werk te begeleiden.

De drie colleges onderzochten welke aanpak het beste past. In juli 2025 besloten de gemeenteraden om scenario 2 verder uit te laten werken in een transitieplan. Scenario 2 is een individuele aanpak en samenwerking waar dit meerwaarde biedt voor de inwoners van Velsen. Dit betekent dat elke gemeente zelf de re-integratiedienstverlening gaat vormgeven, binnen de eigen financiële en beleidsmatige kaders. We verwachten dat de raden in het tweede kwartaal van 2026 een besluit nemen over het transitieplan. Daarna werken we aan een implementatieplan om per 1 januari 2027 het grootste deel van de re-integratiedienstverlening over te nemen van IJmond Werkt!. De trajecten die wij als gemeente al aanbieden naast de dienstverlening van IJmond Werkt! moeten we in 2026 opnieuw aanbesteden. We nemen het implementatieplan als uitgangspunt voor deze aanbesteding. Ook kijken we wat er nodig is om de dienstverlening die IJmond Werkt! blijft leveren voor de inwoners die werken in de Sociale Werkvoorziening en het Beschut Werk toekomstbestendig in te richten. We hebben een inschatting gemaakt van de te verwachten frictiekosten die samenhangen met het

herontwerp. Deze kunnen wij dekken vanuit de impulsmiddelen die wij vanuit het rijk ontvangen voor de herstructurering van de sociaal ontwikkelbedrijven en vanuit de participatiereserve.

Budget voor uitkeringen en loonkostensubsidies (BUIG)

Gemeenten ontvangen van het Rijk een uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie. We krijgen eerst een voorlopige beschikking en deze wordt achteraf aangepast naar een definitieve beschikking. De uitkering is mede afhankelijk van de ontwikkeling van het aantal mensen in de bijstand op landelijk niveau. We monitoren deze ontwikkelingen bij de P&C producten. Wanneer zich relevante ontwikkelingen voordoen, verwerken we deze in het eerstvolgende P&C product, zodat we een zo kloppend mogelijk beeld schetsen van de BUIG opbrengsten. Voor 2026 tot en met 2030 hogen we de inkomsten op, in lijn met de beschikking voor 2026 en de ontwikkelingen in de afgelopen jaren. Bij de Najaarsnota maken we een nieuwe prognose voor de uitgaven in 2026 en passen we de budgetten indien nodig aan.

Thema Jeugd en Onderwijs

Regionale samenwerking

We zien dat regionale samenwerking op een aantal thema's meer vorm krijgt. Regionaal kunnen we bepaalde voorzieningen zoals preventie, jeugdhulp en voorzieningen die daarbij horen steviger neerzetten en beter bekostigen. In bepaalde gevallen legt het rijk regionale samenwerking op, zoals de verplichte Gemeenschappelijke Regeling voor de Jeugdhulpregio IJmond Zuid-Kennemerland. Deze regionalisering betekent ook dat de gemeente Velsen verplichtingen aangaat die kosten met zich meebrengen.

Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming

Het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming werkt landelijk aan een betere invulling van de overheidstaak om tijdige, passende en samenhangende hulp en bescherming te bieden aan kinderen en volwassenen die te maken hebben met een (acute of structurele) bedreiging van een gezonde en veilige thuissituatie. Deze aanpak is in 2025 vertaald en vastgesteld in het Regionaal Koersplan Veilig en Verbonden (Koersplan Huiselijk Geweld Kindermishandeling HGKM). In 2026 en 2027 voeren we de bijbehorende actieagenda van het Koersplan uit. We zetten in op bewustwording en signalering, de implementatie van casus- en procesregie, verbetering van de samenwerking tussen zorg- en veiligheid en vakmanschap.

Aanpak ter Voorkoming Escalatie

We werken aan het versterken van de samenwerking rondom personen en gezinnen die te maken hebben met meerdere, vaak complexe problemen. Hiervoor implementeren we de AVE-aanpak: Aanpak ter Voorkoming van Escalatie. Het doel van deze aanpak is om te voorkomen dat problemen verergeren. Wanneer er al sprake is van een onveilige situatie, werken we intensief samen met onze zorg- en veiligheidspartners om verdere escalatie te stoppen. Deze aanpak sluit aan bij het Toekomstscenario Jeugd- en Gezinsbescherming en verbindt de beleidsterreinen zorg- en veiligheid.

De Gezinsadvocaat (GA)

De pilot Gezinsadvocaat (GA) breidt in 2026 verder uit binnen de IJmond en Zuid-Kennemerland. Voor Velsen zijn vijf trajecten ingekocht. Binnen deze pilot voert een duo van een advocaat en gedragswetenschapper regie over het scheidingsproces om escalatie te voorkomen en gedeeld ouderschap te bevorderen. Het Scheidingsadviesteam (SAT) selecteert welke casussen in aanmerking komen voor de pilot en geeft advies over welke aanpak het meest geschikt is bij casussen. De eerste resultaten zijn positief. Ouders ervaren meer rust en duidelijkheid. Professionals

zien minder escalatie en werken beter samen. Door meer regie op complexe scheidingen neemt de druk op de jeugdhulp af.

De eerdere financiering was incidenteel en kwam uit middelen van de parlementaire onderzoekscommissie kinderopvangtoeslag. Structurele middelen waren toen nog niet beschikbaar. De regio werkt in 2026 de structurele kosten voor 2027 verder uit. Zonder duidelijke afspraken bestaat het risico dat kosten lokaal oplopen of dat we de inzet moeten beperken. Daarom werken de gemeenten aan een voorstel om de aanpak vanaf 2027 structureel te borgen. De meerjarenraming passen we aan zodra de regionale keuzes en financiële gevolgen bekend zijn.

Jeugdbescherming en Jeugdreclassering

Door het Landelijk tarief en bekostiging jeugdbescherming en jeugdreclassering en een toename van het aantal ondertoezichtstellingen en voogdijen is er een tekort op het budget voor jeugdbescherming en jeugdreclassering van € 80.000,-.

Veilig Thuis en uitbreiding fte voor de wettelijke taken

Veilig Thuis ziet een duidelijke toename in het aantal adviezen en meldingen in de periode 2023–2025. Voor 2025–2027 zijn nieuwe prognoses gemaakt. Deze zijn gebaseerd op het aantal meldingen in 2025, aangevuld met de gemiddelde groei van de afgelopen jaren:

- 12,6% groei in adviezen
- 6,7% groei in meldingen

Deze ontwikkeling wijkt af van de landelijke gemiddelden van het CBS. Het blijft daarbij onzeker of deze stijging de komende jaren verder doorzet of juist stabiliseert. Het gaat hier om wettelijke taken van Veilig Thuis.

Daarnaast is er meer maatschappelijke aandacht voor onderwerpen zoals femicide en ouderenmishandeling. Dit leidt er waarschijnlijk toe dat zowel professionals als inwoners vaker contact opnemen met Veilig Thuis. Dat is een positieve ontwikkeling, omdat we weten dat huiselijk geweld vaak verborgen blijft en niet altijd tijdig wordt gemeld. Deze inzet valt onder de bovenwettelijke taken.

De huidige formatie van Veilig Thuis is onvoldoende om de wettelijke taken goed uit te voeren.

Verordening Jeugdhulp en indexatie PGB

In de Verordening Jeugdhulp gemeente Velsen 2025 staat dat de tarieven voor het persoonsgebonden budget (pgb) ieder jaar op 1 januari automatisch moeten meegroeien met de stijgende arbeidskosten (de OVA index). Hierdoor blijven de tarieven eerlijk en actueel voor inwoners die zelf jeugdhulp inkopen. Voor 2026 is hiervoor € 595.000 begroot. Gezien de stijging van het aantal PGB aanvragen binnen de gemeente Velsen is de verwachting echter dat er in totaal € 710.000 begroot moet worden voor 2026. Het verschil van €115.000 is een autonome ontwikkeling.

Passend onderwijs & aansluiting jeugdhulp en onderwijs

In de regio Zuid Kennemerland en IJmond werken onderwijs, gemeenten, consortia en partners aan een doorlopende ontwikkeling voor alle jeugdigen. De regio staat voor een belangrijke (landelijke) beweging: een toekomst waarin ieder kind toegang heeft tot onderwijs en ondersteuning in de eigen omgeving. In 2035 beogen we een inclusief en thuisnabij stelsel. Daarom maakten we gezamenlijk een Ontwikkelplan. Door landelijke en regionale veranderingen blijft dit plan in beweging. Denk aan de hervormingsagenda jeugd, het gesprek over inclusief onderwijs, het sterker maken van de kernteams in het primair en voortgezet onderwijs, en het blijven samenwerken in het netwerk.

Normaliseren, preventie en inclusie staan centraal. We willen voorkomen dat kleine ondersteuningsvragen onnodig worden geformaliseerd of geproblematiseerd. Door de sociale en pedagogische basis rondom jeugdigen centraal te zetten en expertise beter te benutten, creëren we een systeem dat toegankelijker en eenvoudiger werkt voor kinderen, ouders en professionals.

Daarnaast werken we nog aan een gezamenlijk afwegingskader onderwijs en jeugdhulp.

Onderwijsachterstandenbeleid

Het huidige kabinet heeft een korting van 10% op het “Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid” doorgevoerd. Hierdoor is het beschikbare budget voor het onderwijsachterstandenbeleid 2027 beperkt. Het budget blijft toereikend om zorg te dragen voor de wettelijke taken en in ieder geval om het eerste half jaar van 2027 te dekken voor de schakelactiviteiten. Aanvullende keuzes kunnen pas gemaakt worden als het budget voor 2027 bekend is.

GGD Kennemerland Jeugdgezondheidszorg (4-18 jaar)

De GGD Kennemerland organiseert de JGZ 4-18 jaar en monitort in dat kader de fysieke en mentale ontwikkeling van jeugdigen via schoolonderzoeken, vaccinaties en advies. Ouders en jongeren kunnen terecht met vragen over gedrag, puberteit, mentale gezondheid, voeding en opvoeding. De GGD gaf aan dat het aantal taken en de omvang ervan de afgelopen jaren fors groeide, terwijl haar capaciteit niet meegroeide. Daarom stelde de GGD voor de bijdrage voor de JGZ 4-18 te verhogen. Gemeenten en GGD onderzoeken welke wettelijke taken de GGD uitvoert en hoe de taken zich verhouden tot taken die andere partijen uitvoeren. Op basis van deze analyse maken we helder welke capaciteit de JGZ 4-18 nodig heeft om haar taken voor onze inwoners goed uit te voeren. Vermoedelijk zijn hiervoor aanvullende middelen nodig.

Perspectief Perceel 1 Jeugd

In de basis is het budget voor meervoudige jeugdhulp (perceel 1) voor 2027 gelijk aan het budget voor 2026, inclusief de OVA indexatie. Daarbij wordt voorgesteld €1,0 miljoen voor volume en knelpunten in de zorg vast te stellen. De knelpunten betreft oplopende wachtlijsten bij specifieke voorzieningen (kinderdagcentra) en verwachte verschuiving van kosten van zeer complexe casuïstiek naar reguliere capaciteit. Als het voorstel van de regio wordt vastgesteld betekent deze aanvulling van € 1,0 miljoen budget, een additionele last van € 220.000 voor Velsen.

Meerjarenperspectief jeugd excessieve casuïstiek

De gemeenten heeft voor meervoudig specialistische jeugdhulp (perceel 1), buiten de taakgerichte bekostiging (lumpsum) om, verschillende contracten afgesloten voor individuele jeugdhulp en gefinancierd. Dit betreft maatwerk, excessieve casuïstiek en de noodmaatregel voor Gecertificeerde Instellingen. Deze uitgaven voor dit maatwerk zijn geen onderdeel van de taakgerichte bekostiging (lumpsum). In 2026 werken we aan het waar mogelijk en verantwoord afbouwen van de lopende excessieve casuïstiek en aan de overgang van financiering van maatwerk en noodmaatregelen van de gemeenten naar de consortia in perceel. In 2027 en verder verwachten we hier de financiële effecten van te gaan zien.

Financiële consequenties en taakstelling Grip op Jeugd

De ontwikkelingen binnen jeugd hebben financiële consequenties. Door de vaststelling van de verdeelsleutel is de taakstelling "Grip op Jeugd" deels ingevuld. De meerkosten voor Jeugdhulp en het restant taakstelling moeten worden gedekt uit de extra bijdragen vanuit het rijk voortvloeiend uit het advies van de deskundigencommissie Van Ark, weerstandsvermogen en uit de vrije ruimte van de gemeente Velsen. Er is al een extra bijdrage in de algemene uitkering van het rijk van € 1,4 miljoen structureel in de begroting opgenomen.

Gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp

Met de wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg worden gemeenten verplicht om per 1 januari 2027 specialistische jeugdhulp regionaal te organiseren via een gemeenschappelijke regeling (GR). De zeven gemeenten in Zuid-Kennemerland en IJmond (ZKIJ) richten hiervoor gezamenlijk een nieuwe organisatie op die verantwoordelijk wordt voor de regionale inkoop en het contractmanagement van

specialistische jeugdhulp, evenals voor zorgadministratie en monitoring. De besluitvorming hierover vindt in 2026 plaats, dan worden ook de financiële consequenties duidelijk.

Behaalde resultaten

Knelpunten en uitdagingen

Financiële ontwikkelingen per programma

Programma	Huidig	Meerjarenperspectief			
Vitaal en sociaal Velsen	2026	2027	2028	2029	2030
Uitgangspunt Voorjaarsnota	-106.744	-106.974	-102.073	-101.259	-101.259
Autonome ontwikkelingen	3.263	167	-2.934	-3.029	-3.029
Noodzakelijk	-80	-80	-80	220	220
Algemene uitkeringen	-373	-330	-144	-143	-403
Reserve en voorzieningen mutaties	-201	-316	0	0	0
Totaal	-104.134	-107.533	-105.231	-104.211	-104.471

Toelichting per categorie

Autonome ontwikkelingen

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
Aut: 05 Kwijtschelding bijstellen	-70	0	0	0	0
Aut: 09 Indexering Voorjaarsnota 2026-2030	0	-2.577	-2.548	-2.524	-2.524
Aut: 17 Regiodeal Case for Change	179	104	119	0	0
Aut: 29 PGB Jeugd Indexatie	-65	-65	-65	-65	-65
Aut: 30 Jeugdbescherming en Jeugdreclassering	-80	-80	-80	-80	-80
Aut: 31 Leerlingenvervoer - Busvervoer	100	75	75	75	75
Aut: 32 Wmo - vervoer	100	100	100	100	100
Aut: 33 Ambulante begeleiding	-150	0	0	0	0
Aut: 35 Jeugdzorg	0	-220	-220	-220	-220
Aut: 36 Crisisbeoordelingen jeugd	0	-60	-60	-60	-60
Aut: 37 Regionale jeugdhulp	-60	0	0	0	0
Aut: 38 GGD en Veilig Thuis	-13	-241	-255	-255	-255

Aut: 40	Participatiewet & BUIG budgetten	2.322	3.130	0	0	0
Aut: 41	Opvang Oekraïense ontheemden	1.000	0	0	0	0
Totaal		3.263	167	-2.934	-3.029	-3.029

Aut: 05 Kwijtschelding bijstellen

Bij de begroting 2026-2029 was het budget voor kwijtschelding naar beneden bijgesteld op basis van de op dat moment bekende informatie, echter is hierdoor de inschatting dat het budget € 70.000 te veel naar beneden is bijgesteld, hierom het voorstel om het budget naar boven bij te stellen in het kader van realisme.

Aut: 09 Indexering Voorjaarsnota 2026-2030

Met deze mutatie wordt de indexering van diverse begrotingsbudgetten doorgevoerd, zie hiervoor het hoofdstuk "4. Financiële Kaders" voor een verdere toelichting.

Aut: 17 Regiodeal Case for Change

In 2025 is de regiodeal MRA West toegekend. Voor Velsen is in het college van 8 juli het uitvoeringsplan 2025 – 2028 voor de Case for change vastgesteld. Deze Case for change werkt op basis van cofinanciering. 50% van budgetten die op de begroting staan en 50% rijksbudget vanuit de regiodeal gelden. De looptijd van de regiodeal is 2025 t/m 2028. Binnen deze looptijd moeten de regiodealmiddelen zijn ingezet.

Aut: 29 PGB Jeugd Indexatie

De gemeente biedt jeugdhulp aan via zorg in natura of via een pgb, volgens de regels in de Jeugdhulpverordening. De pgb-tarieven worden jaarlijks aangepast aan de ontwikkelingen in de zorg via de OVA indexatie.

Aut: 30 Jeugdbescherming en Jeugdreclassering

In zowel 2024 als 2025 is een stijging te zien in de jaarcijfers van de GI's op oa. het aantal Uithuisplaatsingen door de wachtlijstproblematiek (hoe langer op de wachtlijst des te meer veiligheidsproblematiek in een gezin en de verwachting is dat dit nog wel een aantal jaren zal aanhouden), uiteraard invoering van het Landelijke Tarief en er is een toename van 18% in de Jeugdreclassering (de aantallen in de jeugdcriminaliteit is landelijk aan het groeien).

Voor een groot deel kunnen we deze ontwikkelingen als gemeente Velsen niet beïnvloeden. Wat we wel zien is dat 70% van het aantal onder toezicht stellingen (OTS'en) het gevolg van (v)chtscheidingsproblematiek. Om dit aantal te laten dalen willen we structureel aan de slag met oa. de Gezinsadvocaat. Ook die inzet zal zich moeten bewijzen.

Aut: 31 Leerlingenvervoer - Busvervoer

De kosten voor leerlingenvervoer zijn afhankelijk van de instroom van het aantal leerlingen. Dit aantal fluctueert jaarlijks. Daarnaast is ingezet op het zelfstandig reizen van de jongeren en het verminderen van maatwerkvervoersoplossingen. Dit resulteert in een verwachte vermindering van de kosten voor 2026 en verder. Jaarlijkse monitoring is noodzakelijk.

Aut:
32 Wmo - vervoer

In de najaarsnota 2025 hebben we incidenteel € 100.000 teruggegeven van het Wmo-vervoer budget. We zagen namelijk dat de kosten lager waren dan verwacht. We gaven in de najaarsnota aan dat we voor 2026 en verder zouden onderzoeken of we de €100.000 structureel terug kunnen geven en dit zouden we vermelden in de voorjaarsnota 2026.

Aut:
33 Ambulante begeleiding

In het laatste kwartaal van 2025 maakten we hoge kosten voor een tijdelijk duur traject ambulante begeleiding. Dit betreft een uitzonderlijk geval en is ter overbrugging tot andere zorg start. In het eerste kwartaal van 2026 loopt dit traject nog. De verwachting is nu dat het traject einde van het eerste kwartaal afgerond wordt.

Aut:
35 Jeugdzorg

Voor jeugdzorg wordt vanaf 2027 een stijging van het budget verwacht als gevolg van een zowel landelijk als regionaal toenemende zorgvraag.

Aut:
36 Crisisbeoordelingen jeugd

Als gemeente zijn we verplicht een crisisdienst JGGZ te organiseren zodat 24 uur per dag acuut hulp geboden kan worden aan jeugdigen die in een psychische crisis raken. Deze crisisdienst wordt voor Velsen verzorgd door Parnassia, die ook crisiszorg voor volwassenen organiseert. Tot 2022 hebben zij voor de gemeente geen aparte kosten in rekening gebracht; er is gebruik gemaakt van de crisisinfrastructuur voor volwassenen. De zorgverzekeraar heeft destijds aangegeven dat niet langer te accepteren. De afgelopen jaren zijn de kosten voor de crisisdienst binnen het budget jeugdzorg opgevangen. Dat past niet meer, er is structureel budget nodig voor deze voorziening.

Aut:
37 Regionale jeugdhulp

De Wet Verbetering beschikbaarheid jeugdzorg verplicht jeugdhulpregio's tot het organiseren van een Gemeenschappelijke Regeling (GR) voor de uitvoering van jeugdhulp per 1 januari 2027. Het oprichten van een GR is een complexe en tijdrovende taak die specifieke kennis vraagt. Deze kennis moet ingehuurd worden. Dat leidt tot extra kosten die we in de regio gezamenlijk dragen.

Aut:
38 GGD en Veilig Thuis

Veilig Thuis heeft de adviezen en meldingen in de periode 2023-2025 aanzienlijk zien stijgen. Voor de periode 2025-2027 zijn dit prognoses gebaseerd op de aantallen van 2025, verhoogd met de gemiddelde groeicijfers van de afgelopen jaren (12,6 % voor adviezen en 6,7% voor meldingen). Om de wettelijke taken uit te kunnen voeren is er extra fte nodig. voor de GGD kosten wordt ook een stijging verwacht in de komende jaren. Beide zijn ondergebracht onder de Veiligheidsregio kennemerland (VRK)

Aut:
40 Participatiewet & BUIG budgetten

Gemeenten ontvangen van het Rijk een uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie. We krijgen eerst een voorlopige beschikking en deze wordt achteraf aangepast naar een definitieve beschikking. De uitkering is mede afhankelijk van de ontwikkeling van het aantal mensen in de bijstand op landelijk niveau. We monitoren deze ontwikkelingen bij de P&C producten. Wanneer zich relevante ontwikkelingen voordoen, verwerken we deze in het eerstvolgende P&C product, zodat we een zo kloppend mogelijk beeld schetsen van de BUIG opbrengsten. Voor 2026 tot en met 2030 hogen we de inkomsten op, in lijn met de beschikking voor 2026 en de ontwikkelingen in de afgelopen jaren. Bij de Najaarsnota maken we een nieuwe prognose voor de uitgaven in 2026 en passen we de budgetten indien nodig aan.

Aut:
41 Opvang Oekraïense ontheemden

Oekraïense ontheemden vallen momenteel onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) en de Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO). Dit houdt in dat ze een legaal verblijfsrecht hebben met directe toegang tot werk, opvang, medische zorg en onderwijs zonder dat zij een asielpcedure hoeven te doorlopen. Per 4 maart 2027 loopt de RTB af. Oekraïense ontheemden stappen dan over op een driejarig transitiedocument. Voor de gemeente betekent dit een duidelijke verandering in de opgave. Voor 2026 blijft de SPUK ongewijzigd. We nemen voor 2027 en verder nog geen bedragen op, omdat de regeling naar verwachting per 2027 wijzigt en het Rijk nog geen duidelijkheid heeft gegeven over de financiële gevolgen. Daarom verwerken we de mutaties voorlopig als PM-post.

Noodzakelijke ontwikkelingen

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
Ndz: 10 PGB jeugd Volume	-80	-80	-80	-80	-80
Ndz: 12 Stelpost sociaal domein	0	0	0	300	300
Totaal	-80	-80	-80	220	220

Ndz:
10 PGB jeugd Volume

Naast de indexatie van de tarieven signaleren we een stijging van het aantal pgb-aanvragen, onder meer doordat zorg in natura niet altijd tijdig of passend beschikbaar is. De stijging van het aantal aanvragen heeft tot gevolg dat een structurele stijging van het budget noodzakelijk is.

Ndz:
12 Stelpost sociaal domein

Er zijn meerdere aanvragen binnen het Sociaal Domein ingediend. Op dit moment is het echter nog mogelijk om op hoofdlijnen keuzes te maken, omdat nadere concretisering per afzonderlijke aanvraag nog niet mogelijk is. Daarom is ervoor gekozen een stelpost op te nemen, die in aanloop naar de begroting 2026 verder zal worden uitgewerkt.

Reserve- en voorzieningenmutaties

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
Res: 03 Reserve COA-middelen tbv Actieplannen	-51	-316	0	0	0
Res: 06 Reserve Sociaal Domein tbv Zomerschool	-150	0	0	0	0
Totaal	-201	-316	0	0	0

Res: 03 Reserve COA-middelen tbv Actieplannen

Bestedingen 2026 en 2027 actieplannen Velsen Noord n Zee- en Duinwijk. Hiervoor wordt een onttrekking gedaan uit de bestemmingsreserve Actieplan Velsen-Noord (Reserve COA middelen). Voor beide wijken is een actieplan opgesteld, in nauwe samenwerking met de twee aanwezige woningcorporaties, zorg- en welzijnspartijen, diverse initiatiefnemers en ontwikkelaars en de sociale netwerken in de wijk zelf. In deze actieplannen zijn korte en middellange termijn acties benoemd om de sociale en fysieke opgaven in Velsen Noord en Zee- en Duinwijk aan te pakken.

Res: 06 Reserve Sociaal Domein tbv Zomerschool

Door de vermindering van de uitkering voor onderwijsachterstanden zijn in de voorlopige beschikking 2026 geen middelen beschikbaar voor de zomerschool.

Voorstel is om de zomerschool in 2026 te financieren vanuit de reserve sociaal domein. In het najaar van 2026 is meer informatie bekend over zowel de aanvragen als de beschikbare middelen in het onderwijsachterstandenbudget 2027 en de mogelijke beschikbaarheid van middelen voor de zomerschool in 2027.

Algemene uitkeringen

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
AU: 02 Taakmutaties Septembercirculaire 2025	-373	-330	-144	-143	-403
Totaal	-373	-330	-144	-143	-403

AU: 02 Taakmutaties Septembercirculaire 2025

in deze mutatie worden de budget ophoging gedaan die tegenover de taakmutatie budgetten staan vanuit de algemene uitkering.

Ambtelijke wijzigingen buiten programmaniveau

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Baten					
Totaal					

Programma 3: Wonen en leven in Velsen

Programmadoelstelling

Een aantrekkelijke gemeente voor alle Velsenaren, instellingen en ondernemers om in te wonen en te leven, nu en in de toekomst: dat is de doelstelling van het programma Wonen en Leven.

Veelkleurig, veelzijdig

Velsen is een gemeente met 7 kernen die elk een uitgesproken eigen karakter hebben. Met de Visie op Velsen 2050, de structuurvisie en de aankomende omgevingsvisie zetten we in op het behoud van dit karakter. Maar wel binnen de ontwikkelrichting die we voor de kernen voor ogen hebben op het gebied van wonen, werken en leven. Belangrijk hierbij zijn ook de groene bufferzones tussen de kernen en de kwaliteit hiervan als uitloop- en recreatiegebied. Ook kent de gemeente een verleden (deels zichtbaar, deels onzichtbaar) met cultuurhistorische waarde. De veelheid aan woon-, werk-, recreatieve en natuurfuncties en historische waarden in de gemeente staan soms op gespannen voet met elkaar, maar kunnen ook zorgen voor een hoogwaardig woon- en leefklimaat. De voorzieningen zijn altijd in de buurt!

Slim bouwen om passend en prettig te wonen

We willen een aantrekkelijke woongemeente zijn met voldoende betaalbare en duurzame woningen die aansluiten bij levensfase inkomen en woonwensen. Dat vraagt om tempo en gerichte inzet om onze ambities te realiseren. Woningbouw maakt daarbij zichtbare voortgang en onze aanpak begint resultaat op te leveren. Door gericht te blijven sturen op beleid uitvoering en versnelling houden we deze lijn vast. Zo werken we doelgericht aan een evenwichtige groei en een woonomgeving die klaar is voor de toekomst.

Velsen bereikbaar

Een goede bereikbaarheid is een randvoorwaarde voor de aantrekkelijkheid en economische ontwikkeling van Velsen. Met gerichte doorstromingsmaatregelen voor de bus en fiets geven we de bereikbaarheid een belangrijke impuls. Velsen blijft goed verbonden in de regio door een robuust wegennetwerk, sterk regionaal OV en doorfietsroutes. Straten en wijken zijn veilig en aantrekkelijk door ruim baan te geven aan fietser en voetganger.

Versterken van het landschap

Het Groenstructuurplan geeft met de Visie Spaarnwoude Park 2040 en het Ontwikkelperspectief Binnenduintrand uitvoering aan de versterking van het omringende landschap dat in sterke mate bepalend is voor de leefkwaliteit. De doelen uit deze plannen zijn opgenomen in de uitvoeringsagenda's van de Nationale Omgevingsvisie Extra Metropoolregio Amsterdam (NOVEX MRA) en de NOVEX Noordzeekanaalgebied. Daarnaast zijn zij verwerkt in de omgevingsvisie.

De uitwerking van de ambities doen we in samenwerking met provincie en regiopartners, zoals het Nationaal Park Zuid- Kennemerland, het recreatieschap Spaarnwoude, het Hoogheemraadschap Rijnland en buurgemeenten, onder andere in het kader van het Gebiedsproces Zuid- Kennemerland (provincie) en de Regiodeal MRA West.

Goede faciliteiten op het gebied van cultuur en ontspanning

Voor een boeiende en aantrekkelijke leefomgeving is het belangrijk dat er goede faciliteiten zijn op het gebied van cultuur en ontspanning. We investeren in cultuureducatie op de scholen en stimuleren slimme verbindingen tussen cultuur en andere sectoren in de maatschappij. Kunst en cultuur leveren een bijdrage aan het realiseren van de doelen binnen het Sociaal domein. Cultuur is noodzakelijk voor de vorming van onze identiteit, voor de ontplooiing van mensen en voor de ontwikkeling van creativiteit. Cultuur verbindt, biedt plezier en draagt bij aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

Schoon, heel, veilig, duurzaam en aantrekkelijk

Velsen moet ook aantrekkelijk zijn om je in te bewegen en elkaar te ontmoeten in de buitenruimte. De gemeente heeft de wettelijke taak om de openbare ruimte in te richten en te beheren. We willen in de toekomst natuurinclusief (met extra aandacht voor de natuur) ontwikkelen en inspelen op de gevolgen van klimaatverandering door bijvoorbeeld bij herinrichting van de openbare ruimte voor meer groen te kiezen en (hemel-)water langer vast te houden. Waar mogelijk willen we het landschap de kernen in trekken.

Partner voor ontwikkelingen

De gemeente wil zich op weg naar het beoogde Velsen van 2050 opstellen als partner voor ontwikkelingen. Ze stuurt waar dat nodig is en geeft ruimte waar dat mogelijk is. Daarbij faciliteert de gemeente ontwikkelingen die de wensen van de Visie op Velsen en de Structuurvisie ondersteunen. Impulsprojecten zijn daar een goed voorbeeld van.

Raakvlak met visie, raadsprogramma, collegeprogramma

Raadsprogramma

Leefbaarheid in brede zin

1. Leefbaarheid
3. Veiligheid

Fysieke leefomgeving

9. Wonen en woningbouw
11. Mobiliteit

Voorzieningen

12. Kunst & cultuur

College uitvoeringsprogramma

Leefbare wijken

- Naar een groene omgeving
- Weerbare buurten
- Brede maatschappelijke welvaart
- Een plek voor vluchtelingen en statushouders
- Duurzaam wonen en mobiliteit
- Kunst en cultuur voor iedereen

Toekomstige ontwikkelingen

Externe ontwikkelingen en trends

De komende jaren wordt het programma Wonen en Leven in Velsen in sterke mate beïnvloed door een aantal samenhangende externe ontwikkelingen. Allereerst blijft de druk op de woningmarkt in de Metropoolregio Amsterdam hoog, wat leidt tot een blijvende vraag naar betaalbare en passende woningen voor verschillende doelgroepen, waaronder starters, ouderen en kwetsbare huishoudens. Tegelijkertijd zorgen landelijke beleidsontwikkelingen, zoals de verdere uitwerking van de volkshuisvestingsregie en de nadruk op woningbouwversnelling, voor een grotere rol van gemeenten in programmering en sturing. Daarnaast neemt de complexiteit van gebiedsontwikkeling toe door stijgende bouwkosten, schaarste aan ruimte en strengere eisen op het gebied van duurzaamheid, stikstof en bodem. Dit vraagt om slimme verdichting, functiemenging en innovatieve woonconcepten, waarbij kwaliteit van de leefomgeving onder druk kan komen te staan.

Parallel hieraan zijn er duidelijke trends zichtbaar op het gebied van leefbaarheid en de fysieke leefomgeving. Klimaatverandering leidt tot een toenemende noodzaak voor klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen, met meer aandacht voor waterberging, vergroening en hittestressreductie. Ook verandert de mobiliteitstransitie het gebruik van de openbare ruimte, waarbij de focus verschuift van auto naar langzaam verkeer en openbaar vervoer, met gevolgen voor inrichting en bereikbaarheid van wijken. Verder groeit het belang van gezondheid, sociale cohesie en een inclusieve leefomgeving, mede door vergrijzing en veranderende samenstelling van huishoudens. Digitalisering en veranderende werkpatronen (zoals thuiswerken) beïnvloeden daarnaast het gebruik van voorzieningen en de inrichting van woonwijken. Deze trends vragen om een integrale benadering waarin wonen, mobiliteit, groen en sociale voorzieningen in samenhang worden ontwikkeld, passend bij de ambities van Velsen richting 2050.

Beleidswijzigingen

Parkeerbeleid

We starten in 2026 met het opstellen van nieuw parkeerbeleid in samenspraak met inwoners en de raad. Dit is nodig omdat de parkeerdruk op veel plekken verder is toegenomen en er meer ruimte nodig is voor groen, waterberging, spelen, lopen en fietsen. De ruimte die er op straat is voor de auto, moet zo goed mogelijk verdeeld worden. Ook om woningbouw te kunnen realiseren is het noodzakelijk om het parkeervraagstuk anders te benaderen. Knelpunten en financiële effecten worden op dit moment niet voorzien.

Starterslening

De gemeente Velsen houdt de Starterslening in ieder geval voor de komende vijf jaar structureel beschikbaar voor koopstarters die voldoen aan de voorwaarden van de Verordening Starterslening Velsen. Het college krijgt de mogelijkheid om het revolverende fonds bij SVn stapsgewijs aan te vullen in tranches van €250.000 tot €500.000, tot een maximum van €3.000.000. Hiermee wordt voorkomen dat de Starterslening steeds tijdelijk beschikbaar is voor een beperkte groep starters en daarna opnieuw uitgeput raakt. Op termijn ontstaat door terugbetalingen meer ruimte om nieuwe startersleningen uit het revolverende fonds te verstrekken. De regeling vergroot de kansen van koopstarters op de woningmarkt en helpt inwoners met binding aan Velsen om in de gemeente te kunnen blijven wonen.

Specifieke doelen voor komend jaar

Vervolgstappen Omgevingsvisie en Woonzorgvisie

In het eerste kwartaal van 2026 zijn zowel de Omgevingsvisie en de Woonzorgvisie vastgesteld. In 2026 starten we daarom met het opstellen van afzonderlijke uitvoeringsagenda's voor beide visies. De Woonzorgvisie wordt als document opgenomen in het dit jaar op te stellen Volkshuisvestingsprogramma (Vhp).

Deze uitvoeringsagenda's maken duidelijk welke acties wanneer worden opgepakt en hoe dit samenhangt met andere ruimtelijke en sociale opgaven. Zo kunnen we de opgaven uit beide visies gericht en samenhangend uitvoeren. De uitwerking van deze uitvoeringsagenda's heeft naar verwachting geen financieel effect op onze eigen meerjarenbegroting. We richten ons in eerste instantie op de incidentele ondersteuning vanuit het Rijk (MRA Woondeal) en de Europese Unie (Gebiedsfonds Netten op Zee). De risico's zijn beperkt en vooral procesmatig, zoals het afstemmen met betrokken partners en het tijdig prioriteren van acties.

Pilot Basis Kwaliteit Natuur

Gemeente Velsen neemt deel aan de pilot Basiskwaliteit Natuur (BKN), gefaciliteerd door het ministerie van LVN. Basiskwaliteit Natuur richt zich op het realiseren van een minimale kwaliteit van leefgebieden voor planten en dieren die van nature in Nederland voorkomen in gebieden waar natuur

niet de primaire functie is, zoals stedelijke gebieden. In 2026 starten we met een gebiedsanalyse en het bepalen van de opgaven die nodig zijn om de minimale kwaliteit van leefgebieden voor planten en dieren te realiseren.

Binnen de pilot wordt onderzocht hoe de gemeente kan bijdragen aan het versterken van deze basiskwaliteit. De deelname aan de pilot biedt de gemeente de mogelijkheid om ervaring op te doen met de praktische toepassing van Basiskwaliteit Natuur en om samen met partners kennis op te bouwen. De pilot en de ondersteuning vanuit het Rijk, loopt tot eind Q2 2027. De pilot vraagt voor nu geen extra gemeentelijke middelen. De inzet gaat vooral om kennisontwikkeling en samenwerking met partners en het inzichtelijk maken van de opgaven en benodigde maatregelen. De uiteindelijke uitvoering van maatregelen wordt zoveel als mogelijk gekoppeld aan projecten, het verbeteren van ons beheer en uitvoering van het Groenstructuurplan.

Stand van zaken

Voortgang bestaande zaken

Voortgang mobiliteitsagenda

In 2026 werken we de doelen en acties uit de Mobiliteitsagenda 2025 verder uit. We gaan aan de slag met maatregelen voor verkeersveiligheid, zoals meer 30 km/u-wegen en veilige schoolomgevingen. Ook werken we door aan de tweede pont, het aanpakken van sluipverkeer in Velsen-Noord, goed openbaar vervoer, betere fietspaden en laadinfrastructuur. Daarnaast blijven we samenwerken in de regio.

Bij grote gebiedsontwikkelingen, zoals Pont tot Park en Grote Buitendijk, passen we het STOP-principe toe, waarbij de voetgangers en fietsers centraal staan bij inrichting van de openbare ruimte. De uitwerking past naar verwachting binnen de bestaande budgetten en capaciteit, zonder nieuwe financiële gevolgen of bijzondere risico's.

Landschapspark De-Groene-Verbinding; van Duin tot Spaarnwoude

Gemeente Velsen is vertegenwoordigd in het overlegorgaan van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland (NPZK). In 2026 werkt het NPZK verder om uit te groeien tot een Nationaal Park nieuwe stijl, met meer aandacht voor bezoekersmanagement en een sterkere relatie met de omgeving.

In 2026 en 2027 werken we als gemeente samen met de regiopartners - het NPZK, PWN, recreatieschap Spaarnwoude, Natuurmonumenten, Hoogheemraadschap Rijnland en de Provincie NH - de gebiedspartijen en bewoners aan een visie en uitvoeringsprogramma voor het Landschapspark De-Groene-Verbinding; van Duin tot Spaarnwoude. Deze nieuwe naam vervangt de eerdere naam: de Groene verbindingszone Nationaal Park Zuid-Kennemerland – Spaarnwoude. Het project maakt deel uit van de Regio Deal MRA-West.

Begin 2026 is een projectleider aangesteld die vanuit de gemeente Velsen als trekker fungeert voor de ontwikkeling van de visie en het uitvoeringsprogramma voor het Landschapspark. Enkele quick-wins, zoals de aanleg van natuurvriendelijke oevers, worden waar mogelijk al in 2026 uitgevoerd. In 2027 wordt het uitvoeringsprogramma verder uitgewerkt en worden aanvullende middelen gezocht voor de realisatie van deelprojecten voor de periode vanaf 2028.

Groenstructuurplan

In de jaren 2026 t/m 2028 wordt vanuit het Groenstructuurplan cofinanciering ingebracht voor de Regiodeal MRA West. Deze keuze was nog niet in de begroting meegenomen. Hierdoor kunnen we

starten met de uitvoering van projecten in Velsen- Noord en Zee- en Duinwijk en met de ontwikkeling van het Landschapspark De-Groene-Verbinding. De inzet van dit budget heeft een neutraal financieel effect, omdat het bestaand budget van het groenstructuurplan wordt ingezet voor de groenprojecten van de Regiodeal.

Daarnaast voeren we ook groenprojecten uit in de andere wijken. We werken onder andere met Stichting Steenbreek (Duintuinen, Tuinrangers) verder aan ontstening en vergroening van zowel de openbare ruimte als particuliere gronden. Ook werken we aan herstel- en beheerplannen voor onze historische en wijkparken en stellen we werkbare regels op voor een groennorm en groencompensatie bij ontwikkelingen.

Cultuurvisie 2025-2033

In de Cultuurvisie 2025–2033 ligt de focus op jongeren, cultuureducatie en toekomstbestendige voorzieningen. Dit vraagt om herijking van subsidies, nieuw bibliotheekbeleid en een te ontwikkelen erfgoedbeleid. De accommodatieknelpunten nemen toe en zorgen voor hogere lasten voor onderhoud en huisvesting. Deze ontwikkelingen hebben financiële gevolgen voor de komende jaren. Bijsturing is nodig om kosten, fasering en prioriteiten in balans te houden. De uitvoering blijft haalbaar als extra middelen voor huisvesting, professionalisering en ondersteuning beschikbaar komen.

Project Jongeren maken cultuur

Kunstform en Welzijn Velsen ondertekenden een samenwerkingsovereenkomst voor het tweejarige project Jongeren maken cultuur. Het doel van dit project is cultuurdeelname van jongeren te vergroten en het sociale netwerk van jongeren te versterken. De cofinanciering voor dit project betaalden we in 2025 vanuit het budget voor Kunst en Cultuur. Ook voor de bijdrage van 2026 is er ruimte binnen de begroting.

Pieter Vermeulen Museum

Het Pieter Vermeulen Museum (PVM) opent in 2026 de nieuwe vestiging aan de Doorneberglaan in IJmuiden. De nieuwe activiteiten die zich richten op verbinding met de bewoners in de wijk vanuit het museum leiden in 2026, 2027 en 2028 tot een subsidieverhoging. Deze bekostigen we vanuit de Regiodeal.

Bibliotheek

De gemeente verhoogt de huursom fors voor de 2 panden die de bibliotheek van de gemeente huurt. Dit komt onder andere door de verbouwing van de bibliotheek in Velsbroek naar een multifunctionele accommodatie (MFA). De verwachte huurprijsverhoging bedraagt voor 2027 € 44.000 voor het Dudokplein en circa € 30.000 voor de MFA Velsbroek. We verhogen de subsidie aan de bibliotheek met dit bedrag. Dit leidt tot een begrotingsaanpassing vanaf 2027.

De nieuwe bibliotheekwet (WSOB) wordt per 1 januari 2027 van kracht. In de nieuwe wet staan 5 taken die de gemeente moet uitvoeren. Ook staat hierin dat de gemeente een meerjarenplan opstelt, waarin zij beschrijft hoe zij gaat voldoen aan die nieuwe zorgplicht. We verwachten dat de invoering van de zorgplicht niet tot hogere uitgaven zal leiden.

Stadsschouwburg en Haventheater

De aangepaste planning van de verbouwing van de Stadsschouwburg leidt tot een verwachte opleverdatum in september 2027. Dat betekent op zijn vroegst een opening in januari 2028. Aan de hand van verschillende scenario's berekenen we wat de gevolgen zijn voor de begroting van de komende jaren. Deze scenario's en financiële gevolgen leggen we voor het zomerreces aan de raad voor.

Behaalde resultaten

Woonzorgvisie

Begin 2026 is, in nauwe samenwerking met maatschappelijke partners, de Woonzorgvisie opgesteld en vervolgens door de gemeenteraad vastgesteld. Met deze visie is een belangrijke stap gezet in het integraal verbinden van wonen, zorg en welzijn, passend bij de veranderende behoeften van inwoners en de demografische ontwikkelingen. De Woonzorgvisie biedt een stevig inhoudelijk en beleidsmatig fundament voor de komende jaren en vormt daarmee het vertrekpunt voor de verdere uitwerking in een uitvoeringsagenda. Hiermee kan de gemeente, samen met partners, gericht sturen op een passend en toekomstbestendig aanbod van wonen en zorg binnen Velsen.

Omgevingsvisie

Begin 2026 is de Omgevingsvisie door de gemeenteraad vastgesteld. Hiermee is een integrale en toekomstgerichte koers bepaald voor de ruimtelijke ontwikkeling van Velsen richting 2050, waarin thema's als wonen, mobiliteit, landschap, economie en leefbaarheid in samenhang zijn afgewogen. De Omgevingsvisie biedt een helder afwegingskader voor ruimtelijke initiatieven en geeft richting aan de ontwikkeling van de verschillende kernen en het buitengebied. Daarmee vormt de visie een belangrijke basis voor de verdere uitwerking in een uitvoeringsagenda, waarin concrete keuzes, prioriteiten en projecten worden benoemd om de ambities daadwerkelijk te realiseren.

Actieplan Zee- en Duinwijk

Begin 2026 is het Actieplan Zee- en Duinwijk vastgesteld, in nauwe samenwerking met bewoners, maatschappelijke partners en andere betrokken partijen in de wijk. Met dit actieplan is een gerichte en gebiedsspecifieke aanpak vastgelegd om de leefbaarheid, veiligheid en kwaliteit van de woonomgeving in Zee- en Duinwijk te versterken. Het plan bundelt concrete maatregelen en initiatieven op het gebied van wonen, openbare ruimte en sociale samenhang, en zorgt voor focus en samenhang in de uitvoering. Daarmee vormt het Actieplan een belangrijke basis voor de verdere uitvoering in de wijk, waarbij gemeente en partners gezamenlijk werken aan zichtbare verbeteringen op korte en langere termijn.

Knelpunten en uitdagingen

De realisatie van de ambities binnen het programma Wonen en Leven staat onder druk door een aantal hardnekkige knelpunten. De spanning op de woningmarkt blijft onverminderd hoog, terwijl beschikbare ruimte schaars is en belangen van woningbouw, groen, mobiliteit en economie steeds vaker concurreren. Tegelijkertijd zorgen stijgende bouwkosten, beperkte uitvoeringscapaciteit en complexe regelgeving (onder andere op het gebied van stikstof en netcongestie) voor vertraging en onzekerheid in gebiedsontwikkelingen. Dit vraagt om scherpe prioritering, innovatieve oplossingen en intensieve samenwerking met marktpartijen en hogere overheden om projecten daadwerkelijk tot realisatie te brengen.

Daarnaast ligt er een groeiende opgave in het waarborgen van de leefbaarheid en kwaliteit van de fysieke leefomgeving. De druk op de openbare ruimte neemt toe door verdichting, klimaatadaptatie en de mobiliteitstransitie, terwijl tegelijkertijd de wensen en verwachtingen van inwoners veranderen. Het combineren van functies zoals wonen, vergroening, waterberging, spelen en parkeren binnen een beperkte ruimte leidt tot complexe afwegingen. Ook vraagt de integrale aanpak, zoals beoogd in de omgevingsvisie en wijkgerichte plannen, om een andere manier van werken binnen de organisatie en met partners. Het tijdig realiseren van samenhang en draagvlak, zowel intern als extern, blijft daarmee een belangrijke uitdaging voor de komende jaren.

Financiële ontwikkelingen per programma

Programma	Huidig	Meerjarenperspectief			
Wonen en leven in Velsen	2026	2027	2028	2029	2030
Uitgangspunt Voorjaarsnota	-33.760	-31.163	-32.016	-32.121	-32.121
Autonome ontwikkelingen	771	-2	144	242	242
Noodzakelijk	-72	-52	-92	-92	-92
Algemene uitkeringen	-61	-61	-61	-61	-61
Reserve en voorzieningen mutaties	-1.554	-155	-155	-155	-155
Totaal	-34.675	-31.434	-32.180	-32.187	-32.187

Toelichting per categorie

Autonome ontwikkelingen

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
Aut: 09 Indexering Voorjaarsnota 2026-2030	0	-271	-261	-254	-254
Aut: 11 Elektriciteitskosten voor openbare verlichting	250	250	250	250	250
Aut: 12 Openbare verlichting schades	25	25	25	25	25
Aut: 15 Onderhoud Wegen	0	50	100	100	100
Aut: 17 Regiodeal Case for Change	-124	-108	-92	0	0
Aut: 18 Groenbeheer	50	50	50	50	50
Aut: 19 Spelen naar Krediet	57	57	57	57	57
Aut: 34 Haventheater	679	0	0	0	0
Aut: 45 CDOKE middelen	-200	-70	0	0	0
Aut: 48 Klimaat akkoord bomen	20	0	0	0	0
Aut: 53 Werkvoorbereider groen	15	15	15	15	15
Totaal	771	-2	144	242	242

Aut: 09 Indexering Voorjaarsnota 2026-2030

Met deze mutatie wordt de indexering van diverse begrotingsbudgetten doorgevoerd, zie hiervoor het hoofdstuk "4. Financiële Kaders" voor een verdere toelichting.

Aut: 11 Elektriciteitskosten voor openbare verlichting

Door de groei van het aantal ledarmaturen nemen de elektriciteitskosten af. Ondanks een aframing in 2028 van € 200 duizend is het verantwoord om het budget reeds met ingang van 2026 met € 250 duizend extra te verlagen. De hoge raming was mede ingegeven door hogere elektriciteitstarieven. Enkele jaren geleden waren de tarieven uitzonderlijk hoog. Deze is niet voldoende naar beneden bijgesteld, waardoor er veel ruimte zit in het budget.

Aut:
12 Openbare verlichting schades

De schade inkomsten uit de openbare verlichting vallen structureel hoger uit doordat het verbeterde schadeafhandelingsproces leidt tot meer succesvol verhalen van schades op veroorzakers. Hoewel de kosten van schadeherstel blijven bestaan, liggen deze inmiddels lager dan de inkomsten. Hierdoor ontstaat jaarlijks een positief exploitatiesaldo.

Aut:
15 Onderhoud Wegen

In 2025 en 2026 hebben er grote onderhoudsprojecten wegen in de openbare buitenruimte plaatsgevonden. Nu deze projecten hebben plaatsgevonden is het verantwoord om het regulier onderhoudsbudget wegen te verlagen. Voorgesteld wordt om het budget te verlagen met € 50.000 in 2027 en € 100.000 met ingang van 2028 structureel.

Aut:
17 Regiodeal Case for Change

In 2025 is de regiodeal MRA West toegekend. Voor Velsen is in het college van 8 juli het uitvoeringsplan 2025 – 2028 voor de Case for change vastgesteld. Deze Case for change werkt op basis van cofinanciering. 50% van budgetten die op de begroting staan en 50% rijksbudget vanuit de regiodeal gelden. De looptijd van de regiodeal is 2025 t/m 2028. Binnen deze looptijd moeten de regiodealmiddelen zijn ingezet.

Aut:
18 Groenbeheer

Met ingang van 2026 neemt de gemeente 3 medewerkers minder af van IJmond Werkt voor het groenonderhoud. In 2025 kon IJmond Werkt niet het aantal medewerkers leveren wat was afgesproken doordat zij vacatures niet gevuld kregen. In 2026 hebben we deze lagere bezetting geformaliseerd in een lagere inzet van medewerkers van IJmond Werkt op het groenonderhoud. Dit levert een besparing op van € 50 duizend. Verwacht wordt het onderhoudsniveau gelijk blijft.

Aut:
19 Spelen naar Krediet

Met de omzetting van een jaarlijks budget (55K tot 2030) naar tweemaal een krediet, kunnen wij tweemaal een groter project uitvoeren ihkv het Speel- en Beweegplan. Het huidige krediet (55k per jaar) is eigenlijk te klein om nieuwe speel- en beweegplekken creëren en daadwerkelijk impact te maken. Zeker als we deze plekken nog een inclusief karakter willen geven en klimaatadaptief (vergroenen).

Aut:
34 Haventheater

In 2025 heeft het Haventheater een voorschot ontvangen op de subsidiebijdrage van 2026 van € 445 duizend. Het budget dat in 2026 was opgenomen voor het REX theater was gebaseerd op een opening van het REX theater in 2026. Doordat er vertraging is opgelopen bij de bouw en oplevering van het nieuwe REX theater is de subsidie in 2026 naar benedend bijgesteld met € 233 duizend.

Aut:
45 CDOKE middelen

De SPUK CDOKE is per 2025 afgesloten. Uit deze periode resteert nog een bedrag van ongeveer € 2.280.000,- dat tot en met 31 december 2027 door de gemeente mag worden besteed aan personele uitgaven voor de uitvoering van klimaat en energiebeleid. Vanaf 2026 is de SPUK vervangen door een decentralisatie uitkering (tot en met 2030). Deze blijkt €171.222 hoger uit te vallen dan begroot. Deze zijn voor dit jaar en de komende jaren voorzien als middelen voor extra uitgaven aan diensten van derden. De resterende middelen uit de SPUK periode zijn hier bovenop verdeeld over de jaarschijven t/m 2029 met een piek in 2027. Hiermee wordt intensivering van de uitvoering van klimaat en energiebeleid bekostigd, ten behoeve van de doelen uit het programma klimaat en duurzaamheid 2025-2030. Over de inhoudelijke invulling wordt de raad geïnformeerd met de voortgangsrapportage van het programma Klimaat en Duurzaamheid. Om de verdeling over de jaarschijven mogelijk te maken zoals hier aangegeven, komt het college met een voorstel voor de vorming van een bestemmingsreserve naar de raad. Dit is ook noodzakelijk om het risico te voorkomen dat de middelen niet besteed worden.

Aut:
48 Klimaat akkoord bomen

Voor het efficiënt kunnen inzetten van dit budget gewenst om een deel over te hevelen naar milieubeheer.

Aut:
53 Werkvoorbereider groen

De functie werkvoorbereider groen wordt opgeschaald naar projectleider om beter aan te sluiten bij de toenemende complexiteit van projecten binnen het groenbeheer. Dit versterkt de regie, planning en uitvoeringskwaliteit. De extra kosten van € 15.000 worden gedekt binnen het bestaande budget voor duurzame inrichting en ecologisch beheer van de openbare waterwegen, dat structureel wordt verlaagd. De verlaging van dit budget is verantwoord.

Noodzakelijke ontwikkelingen

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
Ndz: 03 Verkeersmaterialen	-50	0	0	0	0
Ndz: 04 Onkruidbestrijding	-22	-22	-22	-22	-22
Ndz: 11 Bibliotheek	0	-30	-70	-70	-70
Totaal	-72	-52	-92	-92	-92

Ndz:
03 Verkeersmaterialen

Voor het inspecteren, uitvoeren en opstellen van 2 rapporten (Meerjaren Onderhoudsplan) voor wegmarkeringen en bebording en het digitaliseren hiervan, is er dit jaar meer budget nodig. daarmee kunnen we de komende jaren gericht onderhoud plegen. Hoewel het budget voor verkeersmaterialen nu onder druk staat zal met het rapport beter de werkzaamheden gemonitord kunnen worden.

Ndz:
04 Onkruidbestrijding

In de uitvoeringsovereenkomst met de HVC zijn de kosten voor onkruidbeheersing hoger uitgevallen dan het geraamde budget wat hiervoor beschikbaar is. Het budget dient met € 22 duizend structureel hoger bijgesteld te worden.

Ndz:
11 Bibliotheek

De bibliotheek staat voor een huurverhoging voor zowel de vestiging in IJmuiden als de vestiging in Velsbroek van naar schatting € 70.000. De Bibliotheek voert op dit moment alleen taken uit die vallen onder de zorgplicht van de nieuwe bibliotheekwet waardoor de huurverhoging niet kan worden opgevangen binnen de eigen begroting.

Reserve- en voorzieningenmutaties

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
Aut: 39 Areaalaccres 2026	-265	-155	-155	-155	-155
Aut: 43 Rioolopbrengsten	-212	0	0	0	0
Aut: 44 2e Pont	-500	0	0	0	0
Res: 02 Reserve Onderhoud openbare ruimte	-97	0	0	0	0
Res: 04 Reserve COA-middelen tbv Ventweg	-179	0	0	0	0
Res: 05 Reserve stedelijke vernieuwing	-300	0	0	0	0
Totaal	-1.554	-155	-155	-155	-155

Aut:
39 Areaalaccres 2026

De onderhoudsopgave groeit door enkele uitbreidingen van het gemeentelijk buitengebied. De grootste toename komt door Hofgeest Buiten, dat een omvangrijk nieuw gebied toevoegt met extra onderhoudslasten voor wegen, groen, water en verlichting. Ook de opleveringen van woningen in Oud IJmuiden leveren meer onderhoudskosten op. De keuze van grijs naar meer groen heeft tot gevolg dat de kosten voor groen extra toenemen. Dit heeft ertoe geresulteerd dat de structurele onderhoudsuitgaven voor de openbare buitenruimte met ingang van 2026 € 265.422 hoger uitvallen. De structurele extra lasten voor de riolering van € 110.008 worden opgevangen binnen de voorziening riolering dan wel inkomsten rioolheffing.

Aut:
43 Rioolopbrengsten

Bij de berekening van de inkomsten uit de rioolheffingen is abusievelijk rekening gehouden met een te hoog aantal eenheden. Voor de begroting 2026 wordt deze bijgesteld. De lagere inkomsten worden gecompenseerd door een hogere onttrekking uit de voorziening riolering. Bij de begroting 2027 zal de raming voor inkomstenheffingen riolering worden geactualiseerd naar de dan bekende uitgangspunten.

Aut:
44 2e Pont

De aanbetsaling van de tweede Noordzeekanaal pont wordt gefinancierd door meerdere subsidies, een reserve (cofinanciering subsidie) en toekomstige bijdrages Rijkswaterstaat. Het aanbetsalingsschema is in de loop van 2025 gewijzigd en de begroting 2026/2027 wordt met deze mutaties aangepast op het gewijzigde aanbetsalingsschema.

Res:
02 Reserve Onderhoud openbare ruimte

In de reserve onderhoud openbare ruimte is nog € 97 duizend gereserveerd voor herstelwerkzaamheden van het wegwerk als gevolg van werkzaamheden door nutsbedrijven. Deze werkzaamheden worden in 2026 opgepakt. Voorgesteld wordt het budget wegwerkzaamheden straatwerk nutsbedrijven te verhogen met € 97 duizend en daar tegenover een onttrekking uit de reserve onderhoud openbare ruimte te zetten.

Res:
04 Reserve COA-middelen tbv Ventweg

Ten behoeve van werkzaamheden renovatie werkzaamheden Ventweg wordt een bedrag ad. € 179.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve COA-middelen

Res:
05 Reserve stedelijke vernieuwing

Voor Pont tot Park is 2026 een belangrijk jaar. Het stedenbouwkundig plan voor deelgebied 2, Entreegebied, wordt voorbereid voor raadsbehandeling, met een bijbehorend uitvoeringskader. Ook wordt een plan voor invulling en uitvoering van het Ringpark afgerond, en zijn diverse locaties binnen Pont tot Park in verschillende stadia van voorbereiding. Onderzoeken naar onder meer parkeren, mobiliteit, specificatie van vergroening van starten en flora en fauna vergen veel inzet. Om de inwoners te betrekken worden er diverse activiteiten georganiseerd. Ook wordt gewerkt aan het marktverhaal voor het gebied zodat iedere potentiële koper weet dat Pont tot Park een nog fijnere plek om te wonen gaat worden. Deze voorbereidende activiteiten van visie tot uitvoering vergen veel inzet, meer dan in voorgaande jaren.

Algemene uitkeringen

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
AU: 02 Taakmutaties Septembercirculaire 2025	-61	-61	-61	-61	-61
Totaal	-61	-61	-61	-61	-61

AU: 02 Taakmutaties Septembercirculaire 2025

in deze mutatie worden de budget ophoging gedaan die tegenover de taakmutatie budgetten staan vanuit de algemene uitkering.

Ambtelijke wijzigingen buiten programmaniveau

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Baten					
Totaal					

Programma 4: Burger en bestuur

Programmadoelstelling

Een goed functionerend openbaar bestuur is belangrijk voor het functioneren van onze democratie. Dit zorgt er ook voor dat inwoners vertrouwen hebben in het bestuur

Thema Samenspel

Een goed openbaar bestuur bestaat uit een samenspel tussen gemeente, inwoners en ondernemers. Het bestuur weet wat er leeft in Velsen, zoekt actief het gesprek met de samenleving op en faciliteert ontwikkelingen en initiatieven waar mogelijk. Het bestuur neemt heldere besluiten die in overeenstemming zijn met wet- en regelgeving en is daar open en transparant over.

Thema Dienstverlening

Velsen heeft een doeltreffende en uitnodigende dienstverlening. We voelen ons verantwoordelijk voor ons handelen en zijn transparant in wat we doen. Inwoners kunnen hun zaken digitaal, aan de balie en via andere kanalen regelen, waarbij we sturen op het juiste kanaal op het juiste moment. We werken continu aan verbetering, zodat vragen en aanvragen snel, zorgvuldig en in één keer goed worden afgehandeld.

Thema Openbare orde en Veiligheid

Veiligheid is een kerntaak van de overheid. De burgemeester, het college en de raad zetten nadrukkelijk in op de regierol en zoeken de samenwerking met inwoners en partners om te zorgen dat inwoners en bezoekers zich veilig en prettig voelen in hun eigen woon- en leefomgeving.

Raakvlak met visie, raadsprogramma, collegeprogramma

Het thema Samenspel versterkt het openbaar bestuur en vormt een stevige basis onder de ambities uit het raads- en collegeprogramma 2022–2026. Door in te zetten op samenwerking, transparantie en betrokkenheid versterken we het vertrouwen van inwoners in de lokale democratie. Ook de thema's Dienstverlening en Openbare Orde en Veiligheid zijn hierin onlosmakelijk verbonden: een toegankelijke overheid en een veilige leefomgeving zijn voorwaarden voor een veerkrachtige samenleving. Samenspel is daarmee niet alleen een werkwijze, maar een houding die het fundament vormt voor hoe we als gemeente samen met inwoners en partners werken aan Velsen.

Toekomstige ontwikkelingen

Externe ontwikkelingen en trends

Openbare orde en Veiligheid

Sinds de begroting is duidelijk geworden dat het werk voor openbare orde en veiligheid verder toeneemt. Halverwege 2025 is hiervoor al een extra medewerker ingezet. De verwachting is dat deze werkzaamheden in 2027 en verder niet afnemen. Dit komt door meerdere ontwikkelingen: het versterken van de veerkracht van de samenleving bij klimaatverandering, digitalisering, uitval van infrastructuur en geopolitieke dreiging; het toenemende aantal demonstraties; de vaste adviesrol rond veiligheid bij vluchtelingen en asielopvang; de toename van personen met onbegrepen gedrag en woonoverlast; en de groei van grote evenementen in Velsen, waarvoor blijvend extra inzet nodig is. In 2026 komt daar extra werk bij voor de voorbereiding op geopolitieke dreigingen, zoals het tijdig informeren van inwoners en het inrichten van noodsteunpunten.

De oorzaak van deze groei is de stapeling van maatschappelijke en veiligheidsopgaven. Financieel zijn geen extra middelen genoemd, waardoor de inzet binnen de bestaande budgetten moet worden opgevangen. De extra medewerker vanaf 2025 helpt tijdelijk, maar structurele verlichting biedt dit nog niet. De druk op capaciteit blijft daardoor hoog.

Deze ontwikkeling brengt risico's mee voor de uitvoerbaarheid. De combinatie van meer demonstraties, meer evenementen en extra taken rond crisisvoorbereiding kan leiden tot tijdsdruk en vertraging. Ook vraagt het inrichten van noodsteunpunten in 2026 om specialistische inzet, goede afstemming en begrijpelijke communicatie. Voor de komende jaren is duidelijk dat de werklust structureel hoog blijft. Dit effect is nog niet verwerkt in de meerjarenraming.

Conclusie: Bijsturing is nodig, omdat de werkzaamheden structureel toenemen en de huidige capaciteit dit op termijn niet kan opvangen. Daarom wordt structurele uitbreiding bij THOR gevraagd, zodat een extra (senior) toezichthouder kan worden aangetrokken.

Crisisbeheersing

Gemeenten moeten zich sneller voorbereiden op verstoringen door geopolitieke dreiging en uitval van vitale infrastructuur. In Velsen is in september 2025 een adviseur gestart die zich richt op weerbaarheid. Daarnaast bereidt het college voor om in 2026 een plan van aanpak weerbaarheid vast te stellen. Dit plan bevat onder meer de inrichting van ongeveer vijftien noodsteunpunten, een coördinatiepunt in Velsen Zuid en een pilot in IJmuiden Oost. De inzet richt zich op het vergroten van de lokale veerkracht, zodat inwoners zich minimaal 72 uur kunnen redden. Financieel zijn er in deze fase geen afwijkingen gemeld. De voorbereidingen worden uitgevoerd binnen de bestaande capaciteit, maar vragen wel extra aandacht voor afstemming en organisatie.

De nieuwe taken brengen risico's mee voor de uitvoerbaarheid. Het opzetten van noodsteunpunten, het versterken van bedrijfscontinuïteit en het organiseren van duidelijke rolverdeling tussen partners vragen tijd en specialistische inzet. Als de druk op de organisatie toeneemt, kan dit leiden tot vertraging in de uitvoering. Voor de komende jaren is de verwachting dat de structurele aandacht voor weerbaarheid doorwerkt in de planning en capaciteit. Dit is nog niet verwerkt in de meerjarenraming.

Conclusie: de ontwikkeling is beheersbaar, maar vraagt om zorgvuldige organisatie. Bijsturing is nog niet nodig, maar kan aan de orde komen zodra het plan van aanpak in 2026 wordt vastgesteld en de uitvoeringslast concreter wordt.

Bibob

Het nieuwe Bibob-beleid is op 1 januari 2026 in werking getreden. Door de uitbreiding van risicogebieden en –branches vallen nu meer aanvragen onder de standaard Bibob-toets. Hierdoor is extra werk ontstaan dat niet binnen de huidige capaciteit kan worden uitgevoerd. Voor een deel van de processen wordt daarom tijdelijk een lichte toets zonder financieel onderzoek toegepast. De beperkte capaciteit en versnipperde expertise vergroten het risico op minder zorgvuldige uitvoering en daarmee op potentiële integriteitsrisico's. Bibob-onderzoek vraagt specialistische kennis en een vertrouwelijke werkwijze. De organisatie kan dit in de huidige situatie niet volledig borgen. Een centraal Bibob-team binnen Bestuur en Veiligheid, moet toevoeging van één fte, wordt gezien als een toekomstbestendige oplossing. De behoefte aan structurele versterking werkt door in de meerjarenraming.

Conclusie: er is bijsturing nodig. De vorming van een centraal team en uitbreiding met één fte zijn noodzakelijk om de uitvoering de komende jaren financieel en organisatorisch beheersbaar te houden en om integriteitsrisico's te beperken.

Digitaal Opkopers Register (DOR)

Sinds de begroting is duidelijk dat het landelijke opkoopregister DOR/DOL verplicht wordt per eind 2026 of begin 2027. De uitvoering van deze taak – controles bij handelaars, beheer van het digitale systeem en afstemming met de politie – komt volledig bij THOR te liggen. Voor de opstart was in de voorjaarsnota 2025 al eenmalig €15.000 beschikbaar, maar er is geen capaciteit om deze wettelijke verplichting blijvend uit te voeren.

De verandering ontstaat omdat het systeem niet langer vrijwillig is. Handelaars moeten hun inkoop digitaal registreren. De gemeente moet dit actief controleren. Dit vraagt blijvend tijd en inzet. Dit betekent structurele personeelslasten vanaf het moment dat de verplichting ingaat. Het systeem zelf kent geen abonnementskosten; de lasten zitten volledig in de inzet van mensen.

Zonder uitbreiding ontstaat het risico dat wettelijk toezicht en controles niet op tijd of niet volledig worden gedaan. Dit raakt de beheersing van toezicht op heling en kan de samenwerking met de politie onder druk zetten. Voor de meerjarenraming betekent de verplichting dat structurele personeelskosten vanaf 2026 of 2027 moeten worden opgenomen. De druk op THOR blijft toenemen, ook door de andere externe ontwikkelingen waarvoor OOV de regie heeft en THOR uitvoert.

Conclusie: bijsturing is nodig. De verplichte invoering van DOR/DOL vraagt structurele inzet die er nu niet is. In combinatie met de andere (externe) ontwikkelingen waar OOV de regie op heeft en THOR verantwoordelijk is voor de uitvoering, is 1 fte noodzakelijk om de taakuitvoering verantwoord en beheersbaar te houden.

Woonoverlast

De aanpak woonoverlast is vastgesteld en de uitvoering hiervan gaat nu start. Door deze keuze wordt het proces formeler en intensiever. De verwachting is dat dit leidt tot meer werk, vooral op juridisch gebied.

De verandering komt doordat de nieuwe aanpak vraagt om een strakkere regie en meer dossieropbouw. Hierdoor ontstaan meer situaties waarin juridische beoordeling of ondersteuning nodig is. Financieel zijn er geen extra kosten gemeld. De uitvoering moet worden opgevangen binnen de bestaande budgetten en formatie. Wel neemt de druk op juridische capaciteit toe, maar dit is nog niet als incidenteel of structureel effect vastgelegd.

De stijgende werkdruk vormt een risico voor de uitvoerbaarheid. Als de hoeveelheid dossiers verder groeit, kan dit leiden tot langere doorlooptijden of minder zorgvuldige afhandeling. Dit raakt de kwaliteit van de aanpak en vraagt om goede monitoring. Voor de komende jaren betekent dit dat mogelijk extra capaciteit nodig is als de trend doorzet. Dit effect is nog niet verwerkt in de meerjarenraming en moet worden gevolgd.

Conclusie: de ontwikkeling is op dit moment beheersbaar. Bijsturing is nog niet nodig, maar kan wel aan de orde komen als de juridische werkdruk verder stijgt.

Cybercrime

Steeds vaker worden inwoners slachtoffer van cybercrime of gedigitaliseerde criminaliteit. Het is een belangrijke taak van de gemeenten om haar inwoners voor te lichten en zo bewust te maken van deze vormen van criminaliteit. Dit doen we onder andere door cyberambassadeurs te werven en interventies in te zetten voor specifieke doelgroepen. Denk aan ouderen, jongeren en laaggeletterden. Dit doen we binnen de bestaande formatie en budgetten. Dit betekent dat we niet meer kunnen doen dan de basis.

De beperkte capaciteit vormt een risico voor de uitvoerbaarheid. Als de vraag naar ondersteuning verder stijgt, kan dit leiden tot minder bereik van kwetsbare groepen. Dit raakt de kwaliteit van de dienstverlening en vraagt om goede monitoring. Voor de komende jaren betekent dit dat de druk op de organisatie kan toenemen. Dit effect is nog niet verwerkt in de meerjarenraming en moet worden gevolgd.

Conclusie: de ontwikkeling is op dit moment beheersbaar. Bijsturing is nog niet nodig, maar kan wel aan de orde komen als de vraag naar ondersteuning verder groeit.

Vereniging Nederlandse Gemeenten

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) is een organisatie waarin alle Nederlandse gemeenten deelnemen en samenwerken door kennis te delen, samen oplossingen te maken en sterker te staan richting het Rijk. Door een verkeerde raming zijn de kosten voor het lidmaatschap lager begroot dan ze in werkelijkheid zijn. Ook is de verplichte indexering niet meegenomen, waardoor de begroting nu niet klopt. Daarnaast zijn de kosten hoger doordat Velsen is gegroeid in inwonertal. Hierdoor lopen de werkelijke kosten verder uit de pas met de vastgestelde begroting. Dit maakt een herziening van de begroting 2026 noodzakelijk.

Beleidswijzigingen

In 2026 worden meerdere beleidskaders voorbereid. Het gaat om het lokale integrale veiligheidsbeleid 2027-2030, de wijziging van de APV en de herziening van het coffeeshopbeleid en beleid over gebruik van waterpijpen (ook wel bekend als shisha) in de horeca. Daarnaast wordt nieuw beleid rond bijtincidenten en CTER ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd. Deze werkzaamheden komen bovenop de reguliere uitvoering en vragen om extra aandacht in de planning.

Financieel zijn geen extra kosten of formatie-uitbreidingen genoemd. De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de bestaande capaciteit. Dit betekent dat keuzes nodig zijn in volgorde en tempo van uitwerking.

De stapeling van beleidsopgaven brengt risico's mee voor de uitvoerbaarheid. De voorbereiding van meerdere beleidsstukken tegelijk kan leiden tot tijdsdruk en risico op vertraging. Ook vraagt het om goede afstemming tussen juridische, beleidsmatige en bestuurlijke processen. Voor de komende jaren kan deze werklast doorwerken, omdat nieuw beleid vaak ook extra monitoring, evaluatie of uitvoering vraagt. Dit is nog niet verwerkt in de meerjarenraming en moet worden gevolgd.

Conclusie: de situatie is beheersbaar, maar vraagt om strakke planning. Bijsturing is nog niet nodig, maar kan aan de orde komen als de werkdruk in 2026 verder oploopt.

Specifieke doelen voor komend jaar

Stand van zaken

Voortgang bestaande zaken

Ontwikkeling Samenspel

Sinds de vaststelling van de begroting is de ontwikkeling van Samenspel verder verschoven naar een nieuwe aanpak voor inwonersbetrokkenheid. De organisatie werkt nu aan het aanpassen van de werkwijze, samen met inwoners, en aan het testen van eenvoudige en herkenbare manieren om in de wijken samen te werken. De definitieve vorm en ondersteuning zijn niet langer vooraf vastgelegd, maar worden medio 2026 via een raadsvoorstel bepaald. Daarmee wijkt het proces af van wat eerder in de begroting stond.

Deze verandering komt door brede input van inwoners en door signalen uit de raad. Zij geven aan dat de huidige vormen, zoals wijkplatforms, niet meer aansluiten bij hoe mensen nu willen meedoen. Daarom wordt gewerkt aan een aanpak die eerder en duidelijker betrekken mogelijk maakt. De financiële gevolgen hiervan zijn nog niet vast te stellen. Wel is duidelijk dat de nieuwe manier van werken waarschijnlijk geld gaat kosten, maar de hoogte en timing zijn nog onbekend. Het financieel effect blijft daarom voorlopig neutraal totdat de raad een besluit neemt.

De nieuwe werkwijze brengt ook organisatorische aandachtspunten mee. Het gaat dan om voldoende tijd van teams, duidelijke rollen en één herkenbare manier van werken. Deze punten worden opgepakt door te werken aan één gemeente brede werkwijze en vaste, duidelijke spelregels. De gevolgen voor de meerjarenraming hangen volledig af van het raadsvoorstel en de keuzes van de nieuwe raad.

Conclusie: Bijsturing is nu niet mogelijk. De ontwikkeling is nog in uitwerking en vraagt besluitvorming medio 2026 door de raad.

Jeugd en veiligheid

De gemeente, politie, Stichting Welzijn Velsen (Jongerenwerk), perMens (Straathoekwerk) en Halt werken samen om problemen met jongeren op straat en online tegen te gaan. Ze letten ook op wapens en de invloed van sociale media. Bij overlast of criminaliteit treffen we maatregelen om dit in de toekomst te voorkomen, om jongeren te ondersteunen en hen consequenties te laten ervaren van

negatief gedrag. Met voorlichting en digitale middelen zoals VR laten we jongeren en ouders zien wat de gevolgen en risico's van bepaald gedrag zijn. We leren jongeren hoe ze goede keuzes kunnen maken. Een groepsaankpak kan helpen bij het aanpakken van problematische jeugdgroepen. De Persoonsgerichte Aankpak (PGA) richt zich op individuele jongeren die afglijden in de criminaliteit. Samen met hen werken we aan een positieve toekomst buiten de criminaliteit. Voor de PGA is t/m 2028 geld beschikbaar gesteld vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Dit is opgenomen in de begroting. Met het project Cyberouder betrekken we ouders actief bij de mediaopvoeding van hun kind door hen te leren hoe ze hun kind online kunnen begeleiden.

Ondermijning

Het haventeam richtte zich tot nu toe vooral op het havengebied in IJmuiden. Omdat ook de bedrijventerreinen in Velsen-Noord vatbaar zijn voor ondermijning, mede doordat zij grenzen aan het Noordzeekanaal, is dit verbreed naar Velsen-Noord. Het belangrijkste verschil is dat dit gebied nu actief wordt meegenomen in de aanpak van het haventeam. Dit vergroot ons zicht op lokale bedrijvigheid en maakt informatie-gestuurde controles mogelijk. Deze uitbreiding vindt plaats zonder extra geld of formatie.

De verandering komt doordat de informatiepositie in Velsen-Noord beperkt was. Hierdoor hadden we onvoldoende zicht op risico's en mogelijke misstanden. De gekozen aanpak is bewust laagdrempelig, zodat deze past binnen de bestaande capaciteit. Financieel heeft dit op dit moment geen effect: er zijn geen extra kosten en alle informatie kan binnen de huidige bezetting worden verwerkt.

Het belangrijkste risico ligt bij de uitvoering. Als uit de controles blijkt dat interventies nodig zijn, ontstaat druk op de capaciteit. Dan moeten keuzes worden gemaakt tussen nieuwe interventies en lopende werkzaamheden. Dit vraagt om strakke planning en blijvende monitoring om te voorkomen dat reguliere taken in de knel komen. Voor de komende jaren geldt dat de inzet in Velsen-Noord waarschijnlijk doorwerkt in de werkdruk van verschillende afdelingen, maar structurele financiële effecten zijn nu nog niet bekend.

Conclusie: de aanpak is nu uitvoerbaar en beheersbaar binnen de huidige capaciteit. Bijsturing is nog niet nodig, maar kan later nodig worden als interventies noodzakelijk blijken.

Behaalde resultaten

Knelpunten en uitdagingen

Financiële ontwikkelingen per programma

Programma	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
Burger en bestuur					
Uitgangspunt Voorjaarsnota	-20.939	-20.642	-20.690	-20.712	-20.712
Ambtelijke wijzigingen buiten programmaniveau	70	70	70	70	70
Autonome ontwikkelingen	-173	-169	-135	-148	-148
Noodzakelijk	-65	-80	0	0	0
Algemene uitkeringen	-181	-181	0	0	0
Reserve en voorzieningen mutaties	50	-318	-275	-176	-74
Totaal	-21.238	-21.294	-21.005	-20.941	-20.839

Toelichting per categorie

Autonome ontwikkelingen

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
Aut: 09 Indexering Voorjaarsnota 2026-2030	0	-91	-94	-107	-107
Aut: 20 Aanbesteding intranet	0	-45	-8	-8	-8
Aut: 21 OOV Weerbaarheid Pilot	-50	0	0	0	0
Aut: 22 Sjabloongenerator	-80	0	0	0	0
Aut: 23 Verklaringen Omtrent Gedrag (VOG)	-1	-1	-1	-1	-1
Aut: 24 Subsidie Reddingsbrigade	-10	0	0	0	0
Aut: 25 Huwelijksvoltrekkingen	99	99	99	99	99
Aut: 26 Naturalisaties	-65	-65	-65	-65	-65
Aut: 28 VNG & GGU	-66	-66	-66	-66	-66
Totaal	-173	-169	-135	-148	-148

Aut: 09 Indexering Voorjaarsnota 2026-2030

Met deze mutatie wordt de indexering van diverse begrotingsbudgetten doorgevoerd, zie hiervoor het hoofdstuk "4. Financiële Kaders" voor een verdere toelichting.

Aut: 20 Aanbesteding intranet

Binnen de gemeentelijke organisatie maken we gebruik van intranet om informatie met elkaar te delen. Het is ook een sociaal platform en zorgt voor interne verbinding. Doordat we van elkaar weten wat er speelt kunnen we betere dienstverlening leveren aan de inwoner. Het intranet moet opnieuw worden aanbesteed en dat gaan we in 2027 doen. De incidentele kosten zien op aanbesteding en implementatie (€ 45.000). Structureel zijn we meer kwijt aan licentiekosten (€ 8.000 per jaar)

Aut: 21 OOV Weerbaarheid Pilot

Specifiek voor de voorbereiding op geo-politieke dreigingen, is het belangrijk inwoners goed en tijdig te informeren en noodsteunpunten in te richten. Dit vindt plaats in 2026 en ziet o.a. op het verspreiden van flyers, organiseren van bijeenkomsten en uitingen in diverse media.

Aut: 22 Sjabloongenerator

We willen dat onze brieven en documenten begrijpelijk en uniform zijn. Hiervoor gebruiken we documentsjablonen. De applicatie die we daarvoor nodig hebben moet vanuit rechtmatigheid opnieuw worden aanbesteed. Dit gaan we in 2026 doen. Voor aanbesteding en implementatie is extra budget nodig (er is dekking voor de meerjarige licentiekosten)

Aut:
23 Verklaringen Omtrent Gedrag (VOG)

De aanvragen van verklaringen omtrent gedrag dalen al geruime tijd doordat deze steeds vaker rechtstreeks via het ministerie lopen. Dit betekent minder opbrengsten maar ook minder kosten. In de Voorjaarsnota 2025 heeft er een actualisatie van de meerjarenbegroting plaatsgevonden maar zijn onjuiste bedragen doorgevoerd.

Aut:
24 Subsidie Reddingsbrigade

Jaarlijks ontvangt de IJmuider Reddingsbrigade een subsidie van de gemeente om haar taken goed uit te kunnen voeren. Hiertoe dient de organisatie een begroting in. In onze begroting is voor 2026 uitgegaan van een bedrag ad.€ 224.000. We verstrekken in de beschikking een bedrag van € 234.000. De begroting dient derhalve bijgesteld te worden met € 10.000. Dit is incidenteel omdat het afhankelijk is van de ingediende begroting die over de jaren heen fluctueert, afhankelijk van de investeringen.

Aut:
25 Huwelijksvoltrekkingen

Het budget huwelijksvoltrekkingen is geraamd bij de burgelijke stand. Van dit budget (ad. € 99.000) wordt geen gebruik gemaakt en moet afgeramd worden

Aut:
26 Naturalisaties

Bij de leges categorie Naturalisaties zijn bij de rekening Vergoeding overige diensten ten onrechte opbrengsten geraamd

Aut:
28 VNG & GGU

In de afgelopen jaren is de contributie aan de VNG en de zgn. GGU-gelden (Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering) niet juist begroot. De begroting moet meerjarig vanaf 2026 bijgesteld worden met € 66.098

Noodzakelijke ontwikkelingen

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
Ndz: 07 Telstar	-40	-80	0	0	0
Ndz: 08 Zorg en Veiligheidshuis	-25	0	0	0	0
Totaal	-65	-80	0	0	0

Ndz:
07 Telstar

Vanwege de promotie van Telstar naar de eredivisie in 2025 zijn er enkele investeringskredieten geactiveerd en was er in dat jaar werkbudget beschikbaar voor bijkomende kosten. De wens is nu vanuit de stuurgroep Telstar om een budget beschikbaar te stellen voor Telstarzaken aan gemeentekant. Dit zal voornamelijk gaan over zaken die in de openbare ruimte nodig zijn en Telstar gerelateerd zijn. Denk aan het plaatsen van camera's achter het uitvak in de openbare ruimte. Of het verbeteren van de toegang op gemeenteground bij de Oosttribune zodat dit meer weerbestendig wordt.

Ndz: Zorg en Veiligheidshuis
08

De bestuurders van de negen gemeenten die zijn aangesloten bij het Zorg en Veiligheidshuis Kennemerland constateren dat er regelmatig sprake is van complexe (gezins) problematiek waarbij bestaande voorzieningen tekortschieten of niet voldoende beschikbaar zijn. Het bureaucratievrij budget wordt beschikbaar gesteld voor het jaar 2026 om uit te proberen of dit gaat helpen bij het effectief aanpakken van de problematiek in complexe casussen. Dit budget maakt het mogelijk om zonder vertraging of bureaucratische drempels de juiste ondersteuning in te zetten. Het budget is flexibel en beschikbaar voor inzet op het moment dat professionals gezamenlijk vaststellen dat hulp nodig is, los van bestaande indicaties of beschikkingen.

Reserve- en voorzieningenmutaties

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
Aut: 27 Veiligheidsregio Kennemerland	50	-318	-275	-176	-74
Totaal	50	-318	-275	-176	-74

Aut:
27 Veiligheidsregio Kennemerland

De meerjarige begroting bijdrage aan de Veiligheidsregio Kennemerland wordt aangepast op basis van de actuele begrotingscijfers van de gemeenschappelijke regeling. Voor de periode 2027-2030 wordt een stijging voorzien van de gemeentelijke bijdrage welke samenhangt met enerzijds loon-prijs indexaties en anderzijds door uitbreiding formatie Veilig Thuis en stijgende exploitatiekosten Regionaal Programma Natuurbrand

Algemene uitkeringen

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
AU: 02 Taakmutaties Septembecirculaire 2025	-181	-181	0	0	0
Totaal	-181	-181	0	0	0

AU: 02 Taakmutaties Septembecirculaire 2025

in deze mutatie worden de budget ophoging gedaan die tegenover de taakmutatie budgetten staan vanuit de algemene uitkering.

Ambtelijke wijzigingen buiten programmaniveau

(Bedragen x1000)		Huidig	Meerjarenperspectief			
		2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
amb: 1	Budget bij verkeerde afdeling	70	70	70	70	70
amb: 2	Herverdeling budget communicatie	0	0	0	0	0
Baten						
amb: 1	Budget bij verkeerde afdeling	0	0	0	0	0
amb: 2	Herverdeling budget communicatie	0	0	0	0	0
Totaal		70	70	70	70	70

amb: 1 Budget bij verkeerde afdeling

Het budget voor uitbreiding personeel als gevolg van promotie Telstar is abusievelijk bij de verkeerde afdeling begroot, met deze mutatie wordt het budget bij de juiste afdeling gezet.

amb: 2 Herverdeling budget communicatie

Een deel van het communicatiebudget is opgenomen in de post Beleid Integrale Veiligheid. Het is wenselijk dit centraal te begroten.

Programma 5: Organisatie en financiën

Programmadoelstelling

Gemeente Velsen is een financieel gezonde, wendbare en toekomstbestendige organisatie.

Gemeentelijk vastgoed

De grondexploitatie en het beheer van vastgoed zijn taken die gemeentelijke doelstellingen ondersteunen.

Velsen heeft verschillende gebouwen in eigendom voor eigen gebruik maar ook voor o.a. sport, cultuur en maatschappelijke organisaties. Met de gebruikers sluiten we (huur)overeenkomsten waarin de voorwaarden voor het gebruik worden vastgelegd.

We onderhouden de gemeentelijke gebouwen op basis van een meerjaren onderhoudsplan (MJOP).

In dit plan staat welk onderhoud we de komende jaren doen en wat dit kost.

Verder draagt de gemeente bij aan het behalen van de klimaatdoelen, dus naast het onderhouden van de gemeentelijke gebouwen, gaan we deze ook verduurzamen.

Raakvlak met visie, raadsprogramma, collegeprogramma

De koers vanuit bovengenoemde producten vraagt van Gemeente Velsen om een wendbare overheid die duurzaam investeert, tijdig kan inspelen op maatschappelijke opgaven en goed georganiseerd is. Programma Organisatie en Financiën borgt de randvoorwaarden hiervoor: solide financiële sturing, toekomstbestendige bedrijfsvoering, en een organisatie die beschikt over de juiste informatie, vaardigheden en middelen om de gemeentelijke taken effectief uit te voeren. Zo vormt het programma de basis waarop alle inhoudelijke programma's kunnen presteren en draagt het direct bij aan de lange-termijnontwikkeling van Velsen.

Toekomstige ontwikkelingen

Externe ontwikkelingen en trends

- Taken worden steeds complexer en budgetten zijn minder voorspelbaar. Dat maakt het lastig om plannen goed uit te voeren en financiële risico's te beheersen.
- Krapte op de arbeidsmarkt maakt het moeilijk om voldoende gekwalificeerd personeel te werven en te behouden.
- Technologische ontwikkelingen gaan snel. Data en kunstmatige intelligentie (AI) worden steeds belangrijker voor beleid en dienstverlening, maar brengen ook risico's met zich mee. Daarnaast nemen cyberdreigingen toe, waardoor digitale weerbaarheid cruciaal is. De noodzaak van digitale autonomie neemt toe.

Beleidswijzigingen

Specifieke doelen voor komend jaar

- Velsen richt zich op het versterken van digitale autonomie, -wendbaarheid en -veiligheid. In lijn daarmee zullen we de inkoopstrategie in 2026 aanscherpen binnen de ruimte die geldende wet- en regelgeving daarvoor biedt.

- Binnen het werkveld van kunstmatige intelligentie wordt gewerkt aan verantwoord gebruik van AI toepassingen. We investeren in AI geletterdheid van medewerkers en in aanvullende beveiligingsmaatregelen om risico's op datalekken te beperken.
- Een ander vervangingstraject betreft de aanbesteding van onze huidige applicatie voor Vastgoed, Contractbeheer, Facilitair Management en IT Service Management.
- Gezien de schaarse financiële ruimte is het van belang om de budgetten goed inzichtelijk te houden door middel van een dashboard. Ook is het ontwikkelen van een prognosetool op loonkosten/inhuur en vervolgens op andere budgetten een goed middel voor bijsturing.
- Op het gebied van informatiegestuurd werken investeren we stapsgewijs budgetneutraal in de randvoorwaarden die daarvoor nodig zijn, zoals menscapaciteit en een goede technische data-omgeving. In 2027 zullen we (onder andere) een aantal pilots selecteren en uitvoeren, de inrichting van een (data) ethische commissie voorbereiden en de data-volwassenheid van de organisatie opnieuw meten om na te gaan of we de gewenste voortgang boeken. Deze acties volgen uit de visie en strategie op informatiegestuurd werken die het college in 2026 vaststelde.

Panden ReinUnie

ReinUnie is de voormalige afval- en reinigingsdienst van de gemeente Velsen en andere gemeenten. Zij huurt aan de Amsterdamseweg in Velsen-Zuid een perceel grond van de gemeente Velsen. Hierop staan haar eigen bedrijfspanden en milieustraat. ReinUnie verhuurt het geheel (door) aan het huidige afvalinzamelingsbedrijf HVC.

ReinUnie onderzoekt de mogelijkheid om zichzelf op te heffen en stelt momenteel een liquidatieplan op. In het concept is het scenario opgenomen dat gemeente Velsen de panden van ReinUnie overneemt. ReinUnie en gemeente Velsen hebben hiertoe gezamenlijk een taxatie laten uitvoeren.

De komende tijd werken wij diverse scenario's uit waaronder het scenario dat gemeente Velsen de bedrijfspanden aankoopt en verhuurt aan het huidige afvalinzamelingsbedrijf HVC. Wanneer meer bekend is over de scenario's en de financiële consequenties hiervan, informeren wij de raad hierover.

Stand van zaken

Voortgang bestaande zaken

Om de doelstelling van dit programma te realiseren, werken we doorlopend aan:

1. Een Basis op orde, met solide processen en systemen als fundament. We werken verder aan het verstevigen van de basis waar we in 2025 mee zijn gestart. Op het gebied van Informatie- en Archiefbeheer wordt op dit moment een inhaalslag gemaakt. Op basis van inspectie door Provincie en het Noord-Hollands Archief is een aantal acties in gang gezet om nog beter te voldoen aan wet- en regelgeving.
2. We gaan voor Goed werkgeverschap, door te investeren in groei, welzijn en trots van onze mensen. Op die manier blijven we een aantrekkelijke werkgever in een krappe arbeidsmarkt.
3. We kijken naar Hoe Team Velsen werkt, waarbij we samenwerking, vertrouwen en verbinding centraal stellen. We zetten in op transparante en efficiënte werkwijzen, als zaakgericht en projectmatig werken.
4. We investeren in Informatiegestuurd werken, zodat we slimme keuzes kunnen maken op basis van betrouwbare data.
5. En we spelen in op veranderingen en kansen. Denk bijvoorbeeld aan de opkomst van AI. Op deze manier bouwen we aan een organisatie die vooruitkijkt, verbindt en impact kan maken.

Behaalde resultaten

Binnen het programma zijn in de afgelopen periode stappen gezet in de verdere professionalisering van de bedrijfsvoering.

- De planning- en controlcyclus is verder doorontwikkeld, wat heeft geleid tot beter inzicht en versterkte sturingsmogelijkheden.
- Financiële processen zijn aangescherpt, waardoor de kwaliteit en betrouwbaarheid van de financiële informatie zijn verbeterd.
- Op het gebied van organisatieontwikkeling zijn stappen gezet in samenwerking en efficiëntie, waarmee de basis is gelegd voor verdere versterking van de organisatie.

Tegelijkertijd blijft de druk op capaciteit en de toenemende complexiteit van werkzaamheden een aandachtspunt richting de komende periode.

Knelpunten en uitdagingen

Werving en behoud goed personeel

Het vervullen van vacatures blijft lastig. De arbeidsmarkt in Nederland blijft gespannen en specialistische functies vooral op het gebied van ruimtelijke ordening, financiën en juridische zaken zijn steeds moeilijker in te vullen. Door meer te doen aan arbeidsmarktcommunicatie en gebruik te maken van de juiste wervingskanalen worden de meeste functies uiteindelijk wel ingevuld. Tussen het vertrek en de komst van een nieuwe medewerker wordt gebruik gemaakt van inhuur krachten. Ook voor specifieke kennis en ervaring die tijdelijk nodig is wordt gebruik gemaakt van externe inhuur.

Financiële gezonde gemeente

Het is wenselijk dat de algemene reserve meer gevuld wordt zodat de solvabiliteit hoger wordt. Door de komende jaren conservatief te begroten en geen nieuw beleid te starten is de verwachting dat de algemene reserve zal gaan toenemen. Hierdoor zal de gemeente beter in staat zijn om tegenvallers en toekomstige bezuinigingen van het rijk te kunnen opvangen.

Privacy en ethiek versus technologische mogelijkheden

De inzet van nieuwe technologie, zoals AI, data-analyse en sensoren, biedt kansen, maar vragen om bewuste keuzes in hoe we gegevens zorgvuldig en ethisch gebruiken. Het is belangrijk om goed af te wegen wat mag, wat wenselijk en wat verantwoord is, zonder innovatie en experimenteren met nieuwe mogelijkheden onnodig af te remmen.

Richtinggevende keuzes voor informatiegestuurd werken, AI, Smart City

De ontwikkeling van deze thema's gaat snel en raakt meerdere domeinen binnen de organisatie. Heldere keuzes zijn nodig om te bepalen waar de gemeente op inzet, welke toepassingen passen bij onze opgaven en hoe we dit op een samenhangende manier organiseren.

Bestuurlijke aandacht voor informatiebeheer

Goed informatiebeheer is essentieel voor transparantie, verantwoording en continuïteit, en voor het voldoen aan de AVG en de Woo. Het vraagt blijvende bestuurlijke aandacht om te zorgen dat gegevens betrouwbaar, toegankelijk en duurzaam worden beheerd, zeker nu de hoeveelheid digitale informatie blijft groeien.

Financiële ontwikkelingen per programma

Programma	Huidig	Meerjarenperspectief			
Organisatie en financiën	2026	2027	2028	2029	2030
Uitgangspunt Voorjaarsnota	155.946	155.445	151.559	153.239	153.239
Ambtelijke wijzigingen buiten programmaniveau	-70	-70	-70	-70	-70
Ambtelijke wijzigingen binnen programmaniveau	0	1	1	1	1
Autonome ontwikkelingen	-206	-472	463	-1.140	-1.450
Noodzakelijk	-149	-286	-286	-148	-148
Algemene uitkeringen	2.602	3.788	3.090	2.933	5.573
Reserve en voorzieningen mutaties	110	110	110	130	130
Totaal	158.233	158.490	154.841	154.921	157.250

Toelichting per categorie

Autonome ontwikkelingen

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
Aut: 01 Aanbesteding vervanging Axxerion	-50	0	0	0	0
Aut: 02 Financiële balans optimaliseren	-50	0	0	0	0
Aut: 03 Ondersteuning ERPx	-75	-35	-15	0	0
Aut: 04 Netwerkmonitoring	0	-226	-226	-180	-180
Aut: 06 Aanbesteding IT	-48	-182	-34	0	0
Aut: 07 Stelpost Onderuitputting Kapitaallasten	0	0	0	200	200
Aut: 08 Stelpost Kapitaallasten	0	1.405	2.129	239	-72
Aut: 09 Indexering Voorjaarsnota 2026-2030	0	-1.453	-1.445	-1.453	-1.453
Aut: 10 Wegbeheer Spaarnwoude	-30	-30	-30	-30	-30
Aut: 13 Brandverzekering	100	100	100	100	100
Aut: 17 Regiodeal Case for Change	-3	-36	0	0	0
Aut: 22 Sjabloongenerator	-35	0	0	0	0
Aut: 53 Werkvoorbereider groen	-15	-15	-15	-15	-15
Totaal	-206	-472	463	-1.140	-1.450

Aut:
01 Aanbesteding vervanging Axxerion

In 2025 is € 22.174 van het beschikbare budget (€ 50.000) niet gebruikt, dit budget is niet overgeheveld naar 2026 omdat het bedrag onder de overhevelingsgrens zat van € 25.000. Mede daarom is er nu een tekort. Ook zijn er extra koppelingen nodig met het zaakstelsel t.b.v. van opslag van documenten en het digitaal ondertekenen van contracten en andere documenten. Voor het aanbesteden van twee applicaties voor de vakgebieden ICT beheer en Facilitair beheer (één applicatie) en het vakgebied Vastgoedbeheer (één applicatie) is het beschikbare budget ontoereikend. In totaal is de verwachting dat een extra budget van 50K voor 2026 nodig zal zijn.

Aut: Financiële balans optimaliseren
02

LIAS moet uitgebreid worden om ook de balans uit ERPX te krijgen. Hiervoor moet dan ook ERPX aangepast worden door voor elementen een aantal structuur wijzigingen uit te voeren. Dit zijn werkzaamheden zowel voor LIAS als ERPX waar niet voldoende capaciteit en ook expertise niet in huis is. Vanwege vertrek van collega's is het kritischer geworden om dit in 2026 goed vorm te geven.

Aut: Ondersteuning ERPx
03

Binnen de organisatie worden kosten gemaakt voor ondersteuning bij het ERP-systeem (ERPx). Deze mutatie dekt het bestaande incidentele uitgavenpatroon en voorziet in tijdelijke ondersteuning.

De ondersteuning heeft betrekking op functioneel beheer, begeleiding bij gebruik en inrichting van het systeem en advisering bij nieuwe vraagstukken, waaronder het activeren van investeringen en de verwerking van projecten. Door vertraging bij de implementatie van ERPx is aanvullende externe ondersteuning tijdelijk nodig. Naarmate medewerkers meer ervaring opdoen, nemen de externe kosten naar verwachting af, waardoor het hier gaat om een aflopende, incidentele mutatie.

Aut: Netwerkmonitoring
04

De gemeente is op grond van de BIO en de aankomende Cyberbeveiligingswet verplicht om ICT-systemen continu te monitoren, dreigingen tijdig te detecteren en adequaat te reageren op incidenten. Op dit moment worden nog niet alle ICT-componenten gemonitord. Hierdoor bestaat het risico dat cyberincidenten onopgemerkt blijven, met mogelijke gevolgen voor de continuïteit van dienstverlening en de veiligheid van gegevens. Om aan de wettelijke verplichting te voldoen is uitbreiding van de huidige monitoring (MDR-dienstverlening) noodzakelijk. Hiermee wordt volledige dekking gerealiseerd en kan tijdig worden ingegrepen bij dreigingen en incidenten. De gekozen oplossing sluit aan bij de huidige inrichting en is de enige realistische en effectieve wijze om invulling te geven aan deze verplichting. Eventuele besparingen zijn mogelijk na de nieuwe aanbesteding van onze ICT leverancier. Vandaar dat we een lager bedrag hebben opgenomen vanaf 2028. Er is geen dekking maar mogelijk een aanbestedingsvoordeel maar dat is niet 100% zeker.

Aut:
06 Aanbesteding IT

Het contract met onze huidige IT leverancier OGD verloopt per 1-2-2028, er zijn geen verlengingsmogelijkheden meer. Niet aanbesteden resulteert in onrechtmatigheid en het nemen van een afwijkingsbesluit is vanwege Europese regelgeving (Aanbestedingswet 2012) niet toegestaan. Hiervoor wil team Informatie een aanbestedingstraject opstarten en uitvoeren. Om dit aanbestedingstraject op een zorgvuldige wijze uit te voeren willen wij dit doen onder begeleiding van een externe projectleider die ervaring heeft met dit soort aanbestedingen. Beoogde startdatum van het traject is 1 september 2026 en einddatum is 1 mei 2028, dit biedt ruimte voor een nazorgperiode. De periode tot 1 september 2026 wordt benut voor het uitvoeren van een impactanalyse, met scenario-bepaling en scope- bepaling, dit dient als input voor de projectopdracht en daaruitvoortvloeiend het projectplan en aanbestedingsplan de uitvoering hiervan doet Team Informatie in eigen beheer. Verwacht wordt dat de structurele kosten voor de IT dienstverlening gelijk blijven, echter een concreter beeld hebben wij hierbij op een later moment, voor nu wordt dus alleen een incidenteel budget aangevraagd.

Aut:
07 Stelpost Onderuitputting Kapitaallasten

Bij de Voorjaarsnota 2026–2030 zijn opnieuw investeringsaanvragen ingediend. Tegelijkertijd constateren wij dat er structureel sprake is van planningsoptimisme. Daarom is voor de jaren 2029 en 2030 een stelpost voor onderuitputting van kapitaallasten opgenomen.

Aut:
08 Stelpost Kapitaallasten

In aanloop naar de programmabegroting 2027–2030 is een voorlopige berekening opgesteld van de kapitaallasten op basis van de huidige en aangevraagde investeringen. In deze berekening is tevens rekening gehouden met het faseren van diverse investeringen. Als gevolg hiervan ontstaat in de jaren 2027, 2028 en 2029 een financieel voordeel.

Aut:
09 Indexering Voorjaarsnota 2026-2030

Met deze mutatie wordt de indexering van diverse begrotingsbudgetten doorgevoerd, zie hiervoor het hoofdstuk "4. Financiële Kadern" voor een verdere toelichting.

Aut:
10 Wegbeheer Spaarnwoude

Voor het wegbeheer Spaarnwoude betaalt de gemeente elk jaar een vergoeding aan het recreatieschap. Over dit bedrag wordt een indexatie toegepast die wordt voorgeschreven in de septembercirculaire van de algemene uitkering. De daadwerkelijke bijdrage aan Spaarnwoude is steeds meer uit de pas gaan lopen met het geraamde bedrag. Voorgesteld wordt een bedrag van € 30 duizend beschikbaar te stellen teneinde weer binnen de ramingen te blijven.

Aut:
13 Brandverzekering

Begin 2026 besteedde we onze brandverzekering opnieuw aan. Wegens gunstiger marktomstandigheden leidde dit tot per 1 januari 2026 tot een besparing op de premie van €100.000,- per jaar. Deze polis loopt tot 1 januari 2029.

Aut:
17 Regiodeal Case for Change

In 2025 is de regiodeal MRA West toegekend. Voor Velsen is in het college van 8 juli het uitvoeringsplan 2025 – 2028 voor de Case for change vastgesteld. Deze Case for change werkt op basis van cofinanciering. 50% van budgetten die op de begroting staan en 50% rijksbudget vanuit de regiodeal gelden. De looptijd van de regiodeal is 2025 t/m 2028. Binnen deze looptijd moeten de regiodealmiddelen zijn ingezet.

Aut:
22 Sjabloongenerator

We willen dat onze brieven en documenten begrijpelijk en uniform zijn. Hiervoor gebruiken we documentsjablonen. De applicatie die we daarvoor nodig hebben moet vanuit rechtmatigheid opnieuw worden aanbesteed. Dit gaan we in 2026 doen. Voor aanbesteding en implementatie is extra budget nodig (er is dekking voor de meerjarige licentiekosten)

Aut:
53 Werkvoorbereider groen

De functie werkvoorbereider groen wordt opgeschaald naar projectleider om beter aan te sluiten bij de toenemende complexiteit van projecten binnen het groenbeheer. Dit versterkt de regie, planning en uitvoeringskwaliteit. De extra kosten van € 15.000 worden gedekt binnen het bestaande budget voor duurzame inrichting en ecologisch beheer van de openbare waterwegen, dat structureel wordt verlaagd. De verlaging van dit budget is verantwoord.

Noodzakelijke ontwikkelingen

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
Ndz: 01 Fiscaal advies	-50	-50	-50	-50	-50
Ndz: 02 BCM Coördinator	-50	0	0	0	0
Ndz: 06 OOV Weerbaarheid	0	-139	-139	0	0
Ndz: 09 Senior BOA	-49	-98	-98	-98	-98
Totaal	-149	-286	-286	-148	-148

Ndz:
01 Fiscaal advies

Binnen de organisatie worden al meerdere jaren kosten gemaakt voor fiscaal advies. Voor deze uitgaven was tot op heden geen structureel budget opgenomen in de begroting. Met deze mutatie wordt het bestaande uitgavenpatroon voor fiscaal advies structureel in de begroting verwerkt.

Ndz:
02 BCM Coördinator

De gemeente is op grond van de Cyberbeveiligingswet en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) verplicht om de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie en dienstverlening te borgen. Onderdeel hiervan is het aantoonbaar ingericht hebben van bedrijfscontinuïteitsbeheer (BCM).

Op dit moment is BCM binnen de organisatie nog onvoldoende ingericht om aan deze wettelijke verplichting te voldoen. Hierdoor is onvoldoende geborgd dat kritieke processen bij verstoringen (zoals cyberincidenten, systeemuitval of calamiteiten) kunnen worden voortgezet.

Het niet voldoen aan deze verplichting brengt directe risico's met zich mee op:

- uitval van gemeentelijke dienstverlening
- niet-naleving van wet- en regelgeving
- bestuurlijke en juridische aansprakelijkheid

Om aan de wettelijke zorgplicht te voldoen is het noodzakelijk om BCM structureel te implementeren en te borgen binnen de organisatie.

In 2026 wordt gestart met het inrichten van BCM voor de meest kritieke processen, onder begeleiding van een extern gespecialiseerd bureau. De geschatte kosten zijn 50k. Dit is noodzakelijk om op korte termijn te voldoen aan de minimale BIO-eisen.

Vanaf 2027 is structurele borging vereist in de vorm van een BCM-coördinator en organisatiebrede implementatie (waaronder het opstellen, testen en onderhouden van continuïteitsplannen en het opleiden van medewerkers). Hiermee wordt blijvend voldaan aan de wettelijke verplichting. Eind 2028 gaan we evalueren hoeveel geld er structureel nodig is om deze wettelijke taak te blijven voortzetten. In de voorjaarsnota van 2029-2033 nemen we dat dan op.

Ndz:
06 OOV Weerbaarheid

Voor meer werk voor openbare orde en veiligheid hebben we vanaf halverwege 2025 een extra medewerker ingezet. Het blijft belangrijk om vanuit de gemeente de veerkracht van de samenleving te versterken. De werkzaamheden zullen in 2027 en verder niet afnemen, daarom willen we dit voortzetten.

Ndz:
09 Senior BOA

In de loop van 2025 is duidelijk geworden dat het landelijke opkoopregister DOR/DOL vanaf eind 2026 of begin 2027 verplicht wordt. Hierdoor verandert het werkpakket van THOR (Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte). Voor het beheer van het systeem en de uitvoering van de bijbehorende controles is structureel extra inzet nodig

Reserve- en voorzieningenmutaties

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
Aut: 51 Correctie concernstelpost	110	110	110	130	130
Totaal	110	110	110	130	130

Aut:
51 Correctie concernstelpost

Voor de jaren 2026 tot en met 2030 is een Concern stelpost opgenomen vanuit de reserve Visie op Velsen. De stelpost en onttrekking uit de reserve wordt met deze mutatie gecorrigeerd.

Algemene uitkeringen

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
AU: 01 Septembercirculaire 2026	2.492	-106	-561	-605	2.062
AU: 03 Decembercirculaire 2025	110	0	0	0	0
AU: 04 Voorjaarsnota Rijk 2026	0	3.894	3.651	3.538	3.511
Totaal	2.602	3.788	3.090	2.933	5.573

AU: 01 Septembercirculaire 2026

Met deze mutatie wordt de septembercirculaire 2026 verwerkt

AU: 03 Decembercirculaire 2025

Met deze mutatie wordt de decembercirculaire 2025 verwerkt

AU: 04 Voorjaarsnota Rijk 2026

Met deze mutatie wordt alvast een voorschot genomen op de bijstelling van de algemen uitkering bij de meicirculaire 2026, op baiss van de voorjaarsnota van het rijk

Ambtelijke wijzigingen buiten programmaniveau

(Bedragen x1000)	Huidig	Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
amb: 1 Budget bij verkeerde afdeling	-70	-70	-70	-70	-70
Baten					
amb: 1 Budget bij verkeerde afdeling	0	0	0	0	0
Totaal	-70	-70	-70	-70	-70

amb: 1 Budget bij verkeerde afdeling

Het budget voor uitbreiding personeel als gevolg van promotie Telstar is abusievelijk bij de verkeerde afdeling begroot, met deze mutatie wordt het budget bij de juiste afdeling gezet.

6. Investerings en projecten

6.1 Nieuwe investeringen

bedragen x € 1.000

Nr	Investering	Budget
	Totaal	16.315
1	subsidie Maaiveldoplossing Maasstraat-west	-200
2	subsidie Maaiveldoplossing Maasstraat-oost	-200
3	Oud Ijmuiden Bik en Arnoldkade	150
4	Canopusplein riool en Steenbokstraat maaiveld PWR	1.000
5	subsidie Canopusplein riool en Steenbokstraat maaiveld PWR	-200
6	Keetberglaan (vergroten van de kuil)	170
7	Maaiveldoplossing Wijkeroogpark	2.290
8	Dokter de Grootlaan	435
9	Eemsstraat	625
10	Jacob Catslaan	815
11	Lodewijk van Deyssellaan	370
12	Oosterduinplein- en weg	525
13	Louise Colignylaan	1.796
14	Maaiveldoplossing Johan Maurits van Nassaulaan	100
15	Maaiveldoplossing Dinkgrevelaan	100
16	Oud Ijmuiden Dok 5	200
17	Riool strand proef	200
18	Eenhoomstraat (Riothermie)	1.060
19	De Elta	400
20	Doorfietsroute Santpoort-Zuid Schoterkerkpad	450
21	subsidie Doorfietsroute Santpoort-Zuid Schoterkerkpad	-450
22	Oosterduinplein- en weg	525
23	Klimaatstraten Rijn, Maas en Grote Beerstraat	2.000
24	subsidie Klimaatstraten Rijn, Maas en Grote Beerstraat	-2.000
25	Oud Ijmuiden Dok 5	200
26	Doorfietsroute Santpoort-Zuid Jan Gijzenvaart	300
27	Rijksweg tussen Groenelaantje en Spekkeweg	1.500
28	Oud Ijmuiden Dok 5	200
29	Renovatie plantsoenen	1.031
30	Vervangen laanbomen	1.805
31	Renovatie speelplekken Regiodeal	267
32	subsidie Renovatie speelplekken Regiodeal	-134
33	Speel- en Beweegplan	275
34	Investering Archief VTH Gemeentehuis	90
35	Investering bedrijfsrestaurant Gemeentehuis	305
36	Regiodeal Versterken groenstructuren	100
37	Regiodeal Versterken groenstructuren , subsidie	-50
38	Regiodeal vergroenen tegengaan hittestress en wateroverlast	100
39	Regiodeal vergroenen tegengaan hittestress en wateroverlast, subsidie	-50
40	Regiodeal renovatie speeltoestellen	50
41	Regiodeal renovatie speeltoestellen	-25
42	Regiodeal Ommetjes Zee- en Duinwijk	90

43	Regiodeal Ommetjes Zee- en Duinwijk, subsidie	-45
44	Regiodeal Versterken duinen	50
45	Regiodeal Versterken duinen, subsidie	-25
46	Regiodeal Dorpshart en Stratingsplantsoen	50
47	Regiodeal Dorpshart en Stratingsplantsoen, subsidie	-25
48	Regiodeal plantsoenen Velsen Noord	120
49	Regiodeal plantsoenen Velsen Noord, subsidie	-60
50	Regiodeal vergroenen bij Gildeflats	70
51	Regiodeal vergroenen bij Gildeflats, regiodeal	-35

Investerings 1-33

In de investeringen openbare ruimte zien we vooral fluctuaties bij de investeringen riolering en een toename van investeringsuitgaven bij wegen. De oude algemene jaarkredieten riolering hebben we laten vervallen en de vrijgekomen investeringsruimte aangewend voor nieuwe specifieke rioleringsprojecten. De toename van uitgaven bij de wegen is hoofdzakelijk toe te schrijven naar twee projecten. Van het project Pontplein is het oorspronkelijke budget (uit 2021) geactualiseerd, vanwege sterke prijsstijgingen in de bouw- en GWW-sector. Daarnaast blijkt de optimalisatie van de hoofdinfrastructuur omvangrijker dan eerder voorzien (doorstroming, verkeersveiligheid en inpassing van de doorfietsroute), en worden groen-, klimaatadaptatie- en duurzaamheidsmaatregelen nu integraal meegenomen. Deze onderdelen zaten niet in de oorspronkelijke raming.

Voor het project Kanaaldijk is ook het budget uit 2021 geïndexeerd naar de huidige marktprijzen. Daarnaast is in de nadere uitwerking de scope vergroot, onder andere door extra maatregelen aan fundering, verharding en verkeersveiligheid. Daarnaast zijn nieuwe ambities voor groen, klimaatadaptatie en duurzaamheid toegevoegd die destijds niet waren mee begroot. Hierdoor valt de totale investering hoger uit.

Investerings 34 Archief VTH Gemeentehuis

Domein Fysieke Leefomgeving heeft een afgesloten bouwvergunningenarchief uit de periode 1991-2000, dat gezien de historische waarde voor permanente bewaring in aanmerking komt. Overheidsorganisaties zijn op grond van de Archiefwet 1995 verplicht om afgesloten te bewaren archieven na 20 jaar over te brengen naar een archiefbewaarplaats. De bewaarplaats van de gemeente Velsen bevindt zich op grond van artikel 2 van het 'Besluit Informatiebeheer gemeente Velsen 2013' bij het Noord-Hollands Archief. De archieven in deze bewaarplaats zijn in principe openbaar en toegankelijk gemaakt voor huidige en toekomstige generaties. In de huidige situatie is er sprake van een wettelijke achterstand bij de overbrenging van het bouwvergunningenarchief, en daarnaast voldoet de huidige fysieke staat van dit archief en de ruimte waarin het is opgeslagen niet aan de wettelijke eisen voor toegankelijkheid en duurzame opslag. E.e.a. is meerdere malen geconstateerd door de toezichthouders van het Noord-Hollands Archief tijdens de Archiefinspecties van afgelopen jaren. Het is daarom zaak op korte termijn te beginnen met de werkzaamheden voor de overbrenging van dit archief. Binnen team Informatie is er geen capaciteit en budget beschikbaar om naast de dagelijkse werkzaamheden en de al lopende overbrengingstrajecten dergelijke activiteiten uit te voeren, er dient daarom een bedrag vrijgemaakt te worden voor externe inhuur om de bewerking en overbrenging van dit archief zo snel mogelijk te bewerkstelligen.

Investerings 35 Bedrijfsrestaurant Gemeentehuis

De huidige keuken van het bedrijfsrestaurant voldoet niet meer aan de HACCP eisen en met name op deze punten:

- de ventilatie voldoet niet. Hierdoor worden de bereidingsluchten niet goed afgevoerd en is het door het gemeentehuis, ook in de BZ te ruiken.
- de vloeren en wanden voldoen niet meer aan de hygiëne eisen. Er ontstaan lekkages en ook is er regelmatig overlast van ongedierte doordat kieren niet goed zijn afgedicht.
- op het gebied van veiligheid voldoet de vloer ook niet meer aan de eisen, waardoor het risico van uitglijden voor het cateringpersoneel aanwezig is.

Daarnaast is het aanwezige apparaat al afgeschreven en is het einde van de levensduur al bereikt en moet nodig vervangen worden.

Ook ontstaan regelmatig lange rijen tot in de gang doordat de opzet van het uitgiftegebied zodanig is dat deze rijvorming niet goed wordt opgevangen.

Het is daarom noodzakelijk om de keuken en het bedrijfsrestaurant bouwkundig en installatietechnisch weer te laten voldoen aan wet- en regelgeving. En weer te voorzien van apparatuur dat meer past bij de huidige behoefte in het bedrijfsrestaurant en de catering in het Gemeentehuis.

De in te schatten kosten die nodig zijn voor deze verbouwing:

- Bouwkundige aanpassingen: € 50.000,-
- Installatietechnische aanpassingen: € 60.000,-
- Inventaris en apparatuur: € 105.000,-
- meubilair: € 70.000,-
- onvoorzien: € 20.000,-

Totaal te verwachten kosten: € 305.000,-. Hierbij is uitgegaan van een gemiddeld niveau van afwerking.

Investing 36-51 Regiodeal

In 2025 is de regiodeal MRA West toegekend. Voor Velsen is in het college van 8 juli het uitvoeringsplan 2025 – 2028 voor de Cases for change vastgesteld. Deze Cases for change werkt op basis van cofinanciering. 50% van middelen die op de begroting staan en 50% rijksmiddelen vanuit de regiodeal gelden.

De looptijd van de regiodeal is 2025 t/m 2028. Voor de uitwerking van dit uitvoeringsplan worden niet alleen budgetten beschikbaar gesteld maar ook investeringen.

Zie ook autonome ontwikkelingen 55 budgetten Regiodeal Case for Change.

6.2 Gewijzigde Investeringsen

bedragen x € 1.000

Nr	Investering	Huidige Budget	Mutatie Budget	Nieuw Budget
	Totaal	34.565	-18.987	15.578
1	St.Franciscusschool	2.000	-100	1.900
2	Velserbroek Deelplan A	900	-420	480
3	Huis te Wissenlaan	600	-180	420
4	Fiets onderdoorgang Velsen-Noord	1.600	450	2.050
5	Subsidie Fiets onderdoorgang Velsen-Noord	-1.200	-1.100	-2.300
6	Pontplein	5.015	2.000	7.015
7	Velserbroek Deelplan A	900	-420	480
8	subsidie Kruispunt Willebrord	-250	-48	-298
9	Huis te Wissenlaan	600	-180	420
10	Kruispunt Broekeroog	600	-500	100
11	Storm herstel Poly	1.000	-600	400
12	Velserbroek Deelplan A	900	-420	480
13	Renovatie plantsoenen en straatbeplanting	2.837	-2.128	709
14	Renovatie speelplekken	1.556	-232	1.324
15	Vervangingsinvesteringen Voertuigen bedrijfsauto's	785	-188	597
16	Vervangingsinvesteringen Voertuigen personenauto's	221	57	278
17	Hardware/software: digitale werkplek middelen	1.375	-275	1.100
18	Meubilair, bureaus en stoelen Gemeentehuis	340	83	423
19	Toermalijn/Saga/Agora Onderwijs	795	-795	0
20	Schouwburg	68	-68	0
21	Vervanging en afkoppelen riolering	7.038	-7.038	0
22	Oosterduinplein en -weg	450	-450	0
23	Oud Ijmuiden	250	-250	0
24	Doorfietsroute Santpoort-Zuid	900	-900	0
25	subsidie Doorfietsroute Santpoort-Zuid	-600	600	0
26	Rotonde Broekeroog	100	-100	0
27	Vondellaan	100	-100	0
28	IJmuiderslag	2.750	-2.750	0
29	Oosterduinplein en -weg	750	-750	0
30	Oud Ijmuiden	850	-850	0
31	Doorfietsroute Santpoort-Zuid Wustelaan	300	-300	0
32	Wijkeroogpark	50	-50	0
33	IJmuiderslag	200	-200	0
34	Oosterduinplein en -weg	200	-200	0
35	Oud Ijmuiden	50	-50	0
36	Reddingsbrigade	400	-400	0
37	AV middelen vergaderzalen	135	-135	0

Investerings 1-37 (excl. 6)

In de investeringen openbare ruimte zien we vooral fluctuaties bij de investeringen riolering en een toename van investeringsuitgaven bij wegen. De oude algemene jaarkredieten riolering hebben we laten vervallen en de vrijgekomen investeringsruimte aangewend voor nieuwe specifieke rioleringsprojecten. De toename van uitgaven bij de wegen is hoofdzakelijk toe te schrijven naar twee projecten. Van het project Pontplein is het oorspronkelijke budget (uit 2021) geactualiseerd, vanwege sterke prijsstijgingen in de bouw- en GWW-sector. Daarnaast blijkt de optimalisatie van de hoofdinfrastructuur omvangrijker dan eerder voorzien (doorstroming, verkeersveiligheid en inpassing van de doorfietsroute), en worden groen-, klimaatadaptatie- en duurzaamheidsmaatregelen nu integraal meegenomen. Deze onderdelen zaten niet in de oorspronkelijke raming.

Voor het project Kanaaldijk is ook het budget uit 2021 geïndexeerd naar de huidige marktprijzen. Daarnaast is in de nadere uitwerking de scope vergroot, onder andere door extra maatregelen aan fundering, verharding en verkeersveiligheid. Daarnaast zijn nieuwe ambities voor groen, klimaatadaptatie en duurzaamheid toegevoegd die destijds niet waren mee begroot. Hierdoor valt de totale investering hoger uit.

Investerings 6 Pontplein (investeringsaanpassing, fasering en herprioritering)

De afgelopen periode is er gewerkt aan de uitwerking van het ontwerp Pontplein. Voor het project Pontplein is in de investeringslijst aangepast en een aanvullende investering van € 2,0 miljoen opgenomen.

Deze investering is gebaseerd op het meest recente en uitgewerkte ontwerp. Dit ontwerp sluit het beste aan bij de doelstellingen uit de projectopdracht. De belangrijkste doelstellingen zijn om het groot onderhoud te combineren met verbeteringen voor de verkeersveiligheid, verkeersdoorstroming en ruimtelijke kwaliteit in het gebied.

Alle ambities bij elkaar kosten meer dan eerder verwacht. Een gedeelte van dit bedrag (500.000,-) is noodzakelijk vanwege hogere prijzen. Het budget was berekend op prijzen uit 2022 en is gecorrigeerd naar het prijspeil van 2026.

Binnen het vervolgproces kunnen nog keuzes worden gemaakt die leiden tot een goedkopere variant, waardoor de uiteindelijke investering lager kan uitvallen dan de huidige raming. Het betreft hier dus een maximale kostenvariant.

In de loop van 2026 worden nadere keuzes gemaakt over de scope en prioritering, waarbij ook de inspraak wordt meegewogen. Deze keuzes kunnen ertoe leiden dat onderdelen van de huidige ontwerpvariant worden versoberd, waardoor de benodigde aanvullende investering lager kan uitvallen dan de nu geraamde € 2,0 miljoen.

Het hogere bedrag wordt (voorlopig) gedekt door een andere fasering in het project én in de meerjarige investeringslijst.

Om een evenwichtige fasering van deelprojecten te borgen, wordt de uitvoering van de kruising Willibrordstraat verschoven naar 2029. Dat lijkt op dit moment ook realistischer in de uitvoering. Er moet veel gebeuren en niet alles kan tegelijk. Het vraagt sowieso nog een slimme fasering in de uitvoering. Het ontwerp wordt wel meegenomen in de verdere uitwerking van Pontplein. Gelijktijdige uitvoering blijft mogelijk als het uitvoeringstechnisch haalbaar is én er financiële ruimte beschikbaar is.

Ook wordt de aanpak Zonbastion/Vromaadweg verschoven naar 2028. Het project Zon Bastion / Vromaadweg richt zich op het verbeteren van de verkeersveiligheid, het toevoegen van groen en het combineren van deze werkzaamheden met toekomstig groot onderhoud. Omdat er op dit moment nog geen directe technische noodzaak is om deze werkzaamheden

al in 2026 uit te voeren, wordt het project verschoven naar 2028. Andere potentiële projecten die voor fasering in aanmerking kwamen zijn verder in voorbereiding. Een latere uitvoering van dit project sluit ook logisch aan op de beschikbare capaciteit en op de onderhoudsvolgorde binnen het Programma Wegen en Riolering (PWR). Hierdoor ontstaat een doelmatige koppeling met andere werkzaamheden in de openbare ruimte. Als binnen andere projecten budgettaire ruimte ontstaat, kan het college beoordelen of hiermee onderdelen van dit project eerder kunnen worden uitgevoerd.

7. Reserves & Voorzieningen

In dit hoofdstuk wordt aangegeven welke reserves en voorzieningen worden gemuteerd. Dit kan zowel een dotatie als een onttrekking zijn. In de beschrijving is opgenomen om welke reserve / voorziening dit specifiek gaat.

In "5 Ontwikkelingen per programma" is aangegeven waar het onttrokken bedrag voor wordt aangewend.

Er zijn geen Voorziening mutaties in de Voorjaarsnota 2026-2030

7.1 Reserves

Reserve		Huidig	Meerjarenperspectief			
(Bedragen x1000)		2026	2027	2028	2029	2030
Aut: 27	Veiligheidsregio Kennemerland	-81	23	-35	-141	-243
Aut: 42	Gebiedsontwikkeling Platbodem	147	96	289	0	0
Aut: 44	2e Pont	500	0	0	0	0
Aut: 49	Rauwe loper & Citymarketing	90	0	0	0	0
Aut: 51	Correctie concernstelpost	-110	-110	-110	-130	-130
Res: 01	Reserve Oud IJmuiden vrijval	251	0	0	0	0
Res: 02	Reserve Onderhoud openbare ruimte	97	0	0	0	0
Res: 03	Reserve COA-middelen tbv Actieplannen	51	316	0	0	0
Res: 04	Reserve COA-middelen tbv Ventweg	179	0	0	0	0
Res: 05	Reserve stedelijke vernieuwing	300	0	0	0	0
Res: 06	Reserve Sociaal Domein tbv Zomerschool	150	0	0	0	0
Res: 07	Reserve sociaal domein vrijval	116	0	0	0	0
Totaal		1.690	325	144	-271	-373

Aut: 27 Veiligheidsregio Kennemerland

De meerjarige begroting bijdrage aan de Veiligheidsregio Kennemerland wordt aangepast op basis van de actuele begrotingscijfers van de gemeenschappelijke regeling. Voor de periode 2027-2030 wordt een stijging voorzien van de gemeentelijke bijdrage welke samenhangt met enerzijds loon-prijs indexaties en anderzijds door uitbreiding formatie Veilig Thuis en stijgende exploitatiekosten Regionaal Programma Natuurbrand

Aut: 42 Gebiedsontwikkeling Platbodem

De gemeente heeft met Velison Wonen afgesproken om de kosten voor het slopen van bebouwing, bouwrijp maken en woonrijp maken 50%-50% te verdelen. Eerder werd verwacht dat de sloop en bouwrijp maken in 2025 zou plaatsvinden. De ontwikkeling van het project heeft wat vertraging opgelopen waardoor de gemeentelijke gronden met panden eind 2025 zijn overgedragen aan Velson. Nu is de verwachting dat de sloop en bouwrijp maken in 2026 plaatst vindt en het woonrijp maken in 2027-2028. De kosten worden gedekt uit de bestemmingsreserve Ontwikkelplan Hofgeest.

Aut: 44 2e Pont

De aanbetsaling van de tweede Noordzeekanaal pont wordt gefinancierd door meerdere subsidies, een reserve (cofinanciering subsidie) en toekomstige bijdrages Rijkswaterstaat. Het aanbetsalingsschema is in de loop van 2025 gewijzigd en de begroting 2026/2027 wordt met deze mutaties aangepast op het gewijzigde aanbetsalingsschema.

Aut: 49 Rauwe loper & Citymarketing

In de reserve Visie op Velsen City Marketing & Rauw aan Zee impuls is nog € 90.164 beschikbaar. Deze reserve is bedoeld om een aantal projecten vanuit het 'Masterplan De Rauwe Loper' mee te financieren en veel projecten zijn inmiddels afgerond. Echter hebben wij nog een offerte twv €67.960 voor het plaatsen van cortestalen welkomselementen, waarvoor wij afhankelijk zijn van dit Rauw aan Zee budget. Het restant willen we in 2026 gebruiken om andere projecten en initiatieven vanuit het Masterplan De Rauwe Loper een impuls te geven.

Aut: 51 Correctie concernstelpost

Voor de jaren 2026 tot en met 2030 is een Concern stelpost opgenomen vanuit de reserve Visie op Velsen. De stelpost en onttrekking uit de reserve wordt met deze mutatie gecorrigeerd.

Res: 01 Reserve Oud IJmuiden vrijval

Voor het woonrijpmaken voor Oud IJmuiden is nog een reserve beschikbaar van € 251 duizend. Omdat in het investeringsplan wordt voorzien voor de nog benodigde middelen voor woonrijpmaken van Oud IJmuiden kunnen deze middelen komen te vervallen.

Res: 02 Reserve Onderhoud openbare ruimte

In de reserve onderhoud openbare ruimte is nog € 97 duizend gereserveerd voor herstelwerkzaamheden van het wegwerk als gevolg van werkzaamheden door nutsbedrijven. Deze werkzaamheden worden in 2026 opgepakt. Voorgesteld wordt het budget wegwerkzaamheden straatwerk nutsbedrijven te verhogen met € 97 duizend en daar tegenover een onttrekking uit de reserve onderhoud openbare ruimte te zetten.

Res: 03 Reserve COA-middelen tbv Actieplannen

Bestedingen 2026 en 2027 actieplannen Velsen Noord n Zee- en Duinwijk. Hiervoor wordt een onttrekking gedaan uit de bestemmingsreserve Actieplan Velsen-Noord (Reserve COA middelen). Voor beide wijken is een actieplan opgesteld, in nauwe samenwerking met de twee aanwezige woningcorporaties, zorg- en welzijnspartijen, diverse initiatiefnemers en ontwikkelaars en de sociale netwerken in de wijk zelf. In deze actieplannen zijn korte en middellange termijn acties benoemd om de sociale en fysieke opgaven in Velsen Noord en Zee- en Duinwijk aan te pakken.

Res: 04 Reserve COA-middelen tbv Ventweg

Ten behoeve van werkzaamheden renovatie werkzaamheden Ventweg wordt een bedrag ad. € 179.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve COA-middelen

Res: 05 Reserve stedelijke vernieuwing

Voor Pont tot Park is 2026 een belangrijk jaar. Het stedenbouwkundig plan voor deelgebied 2, Entreegebied, wordt voorbereid voor raadsbehandeling, met een bijbehorend uitvoeringskader. Ook wordt een plan voor invulling en uitvoering van het Ringpark afgerond, en zijn diverse locaties binnen Pont tot Park in verschillende stadia van voorbereiding. Onderzoeken naar onder meer parkeren, mobiliteit, specificatie van vergroening van starten en flora en fauna vergen veel inzet. Om de inwoners te betrekken worden er diverse activiteiten georganiseerd. Ook wordt gewerkt aan het marktverhaal voor het gebied zodat iedere potentiële koper weet dat Pont tot Park een nog fijnere plek om te wonen gaat worden. Deze voorbereidende activiteiten van visie tot uitvoering vergen veel inzet, meer dan in voorgaande jaren.

Res: 06 Reserve Sociaal Domein tbv Zomerschool

Door de vermindering van de uitkering voor onderwijsachterstanden zijn in de voorlopige beschikking 2026 geen middelen beschikbaar voor de zomerschool. Voorstel is om de zomerschool in 2026 te financieren vanuit de reserve sociaal domein. In het najaar van 2026 is meer informatie bekend over zowel de aanvragen als de beschikbare middelen in het onderwijsachterstandenbudget 2027 en de mogelijke beschikbaarheid van middelen voor de zomerschool in 2027.

Res: 07 Reserve sociaal domein vrijval

In 2027 is het voorstel om het restant van de reserve sociaal domein te gebruiken voor incidentele kosten.

7.2 Voorzieningen

Voorzieningen (Bedragen x1000)		Huidig 2026	Meerjarenperspectief			
			2027	2028	2029	2030
Aut: 39	Areaalaccres 2026	110	0	0	0	0
Aut: 43	Rioolopbrengsten	212	0	0	0	0
Totaal		322	0	0	0	0

Aut: 39 Areaalaccres 2026

De onderhoudsopgave groeit door enkele uitbreidingen van het gemeentelijk buitengebied. De grootste toename komt door Hofgeest Buiten, dat een omvangrijk nieuw gebied toevoegt met extra onderhoudslasten voor wegen, groen, water en verlichting. Ook de opleveringen van woningen in Oud IJmuiden leveren meer onderhoudskosten op. De keuze van grijs naar meer groen heeft tot gevolg dat de kosten voor groen extra toenemen. Dit heeft ertoe geresulteerd dat de structurele onderhoudsuitgaven voor de openbare buitenruimte met ingang van 2026 € 265.422 hoger uitvallen. De structurele extra lasten voor de riolering van € 110.008 worden opgevangen binnen de voorziening riolering dan wel inkomsten rioolheffing.

Aut: 43 Rioolopbrengsten

Bij de berekening van de inkomsten uit de rioolheffingen is abusievelijk rekening gehouden met een te hoog aantal eenheden. Voor de begroting 2026 wordt deze bijgesteld. De lagere inkomsten worden gecompenseerd door een hogere onttrekking uit de voorziening riolering. Bij de begroting 2027 zal de raming voor inkomstenheffingen riolering worden geactualiseerd naar de dan bekende uitgangspunten.

Bijlage(n)

Bijlage 1 Moties/Amendementen/Toezeggingen

"stand van zaken moties en amendementen" wordt later bijgevoegd.

Daar wordt momenteel nog aan gewerkt. We verwachten die in de week na het Hemelvaartweekend (14-17mei) na te sturen.